ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Martina Lýska a soudců přísedících Jany Zajícové a Marcely Jedličkové v hlavním líčení konaném dne 8. října 2021 t a k t o :

Obžalovaný

František S.,

narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx, v současnosti bytem xxx,

je vinen, že

nejméně od roku 2008 do srpna 2009 v obci xxx, v ložnici ve výměnku rodinného domu č. xxx na ulici xxx, když byl v domě sám s nezletilou poškozenou I. P., narozenou xxx, která byla vnučkou jeho družky Mileny S., se svlékli do naha, lehli si do postele, kde se mazlili, líbali se, vzájemně se dotýkali na intimních partiích, kdy obžalovaný hladil nezletilou poškozenou na prsou a v rozkroku, sál její prsa, svým penisem jí přejížděl po těle a přes vagínu, lízal a líbal ji na intimních partiích a v jednom případě sála nezletilá obžalovanému pohlavní úd, přičemž využíval stavu bezbrannosti nezletilé, která vyplývala z jejího věku i mentální nevyzrálosti, ačkoliv s ohledem na své osobní a rodinné poměry si byl vědom toho, že I. P. je osoba nezletilá, a v důsledku jednání obžalovaného s u poškozené rozvinula posttraumatická stresová porucha a změna osobnosti po katastrofické zkušenosti, které představují neměnné a doživotní postižení osobnosti poškozené,

tedy

jiného donutil k pohlavnímu styku a k činu zneužil jeho bezbrannosti, čin spáchal jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží na dítěti mladším 15 let a způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví,

čímž spáchal

zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst.1 alinea 2, odst. 2, písm. a), odst. 3, písm. a) a c) trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **7 let a 4 měsíců nepodmíněně.**

Podle § 56 odst. 2, písm. a) trestního zákoníku se obžalovaný zařazuje k výkonu trestu do **věznice s ostrahou**.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obžalovaný povinen zaplatit poškozené I. P., narozené xxx, bytem xxx, na náhradě škody částku ve výši **2.016 Kč**, na náhradě nemajetkové újmy spočívající ve ztížení společenského uplatnění částku ve výši **714.556 Kč** a na náhradě další nemajetkové újmy částku ve výši **250.000 Kč.**

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená I. P., narozené xxx, bytem xxx, odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

O d ů v o d n ě n í :

1. Dokazováním provedeným u hlavního líčení bylo zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výroku rozsudku.

2. Obžalovaný **František S.** v hlavním líčení vypověděl, že pracuje jako hlídač na pískovně, vydělá si do 10.000 Kč, důchod má taky do 10.000 Kč. K věci uvedl, že se ničeho nedopustil. Je to vymyšlené, protože se s tou rodinou nepohodl. Obžalovaný uvedl, že byl pro I. jako nevlastní děda, snažil se jí věnovat, protože rodina byla rozvedená. Snažil se I. vychovávat, dařilo se to do 11 až 13 let, než jí začala puberta. Nic s ní neměl, jen když přišla na návštěvu, tak si mohla sednou obžalovanému na klín, což dělala i M. nebo E., bylo to běžné, měly jej rády. Obvinění proti obžalovanému sepisovali, když byla I. ve xxx, neměla to v hlavě v pořádku. Obžalovaný dále popsal,

jak jej jeho družka, babička I., po návratu z návštěvy u I. ve xxx konfrontovala a vystěhovala ze společné domácnosti. Obžalovaný uvedl, že I. bráníval vůči jejímu bratrovi, který ji většinou trýznil. Pokud jde o dárky, které měl I. dávat, jednalo se o notebook do školy z bazaru za 5.000 Kč, varhany a nový notebook za 12.500 Kč, přičemž notebook z bazaru a varhany jí poté sebral a zůstal jí pouze ten nový notebook za 12.500 Kč. S babičkou I., paní S., žil obžalovaný od roku 2002 do roku 2018, žili v pohodě, bez hádek. Po celou dobu bydlela Ivana s dětmi I. a P. vedle. P. byl ostřejší, obžalovaný jej bral podle svých dětí, jako kluka, a byl k němu jinačí. K I. měl dobrý vztah, nenadával jí, domlouval jí. Chodila za ním jako za dědou a měla jej ráda. Obvinění, které proti němu I. vznesla, si obžalovaný vysvětluje tak, že toho na ni bylo moc, protože dělala řidičák, odstěhovala se z domu, dělala maturitu a ten mozek už to asi nestačil všechno pobrat. Není pravda, že jí přejížděl penisem po vagíně. Nikdy v životě s ní v ložnici nebyl. Nezamykal se s ní v ložnici, ostatně dveře do ložnice nikdy nešly zamknout. Nikdy s I. v ložnici, v posteli, nahý nebyl.

3. K I. vztahu ke chlapcům obžalovaný uvedl, že v pubertě si začala tahat do baráku kluky, ale obžalovaný měl u svých dětí výchovu takovou, že jim řekl, že od 16 až 17 roků si mají dělat, co chtějí, ale předtím neexistuje. To chtěl dodržet i u I., ale to se nepodařilo. Poprvé tam měla I. kluka tak ve 13 až 15 letech. Naštvalo jej, že když ten kluk přišel k nim do bytu, její matka odešla, jako by to dovolovala. To obžalovaného štvalo. I. to řekl, ale ona si dělala svoje. Obžalovaný měl dílnu pod ložnicí, kam si I. tahala kluky a slyšel vrzání postele. Neví, zda souložili, neviděl je. Celá rodina věděla, že tam ti kluci chodívají.

4. Obžalovaný přestal s I. komunikovat až do doby, než si udělala autoškolu. Naposledy se viděli, když udělala autoškolu. To byla u báby, bába jí dala oběd, ona ho nedojedla a řekla „Dědo, potřebovala bych nějaké peníze na auto“. Obžalovaný jí řekl, ať jí dají peníze ti, co se s ní válí. Tím se rozloučili a už se neviděli. Tento rozhovor se udál asi měsíc před tím, než paní S. obžalovaného vyhodila. Chtěla peníze i po vlastním fotrovi, ten ji také odmítl.

5. Dále obžalovaný uvedl, že jezdíval do práce do xxx a do xxx. Jeho práce začínala od 6 hodin, někdy i dříve, pracoval do 6 hodin. To už byla I. ze školy doma. Většinou jezdívala s bratrem autobusem. Obžalovaný si myslí, že I. na prvním stupni nevyzvedával nikdy. Neví, jestli ji vyzvedával na druhém stupni. Jel pro ni do xxx do školy. Někdy se stalo, že když byla v Olomouci, tak zavolala bábě, že je jí špatně a bába řekla, dědo zajeď pro ni. Volali ze školy bábě a ta volala obžalovanému. V Olomouci byla na střední škole. Když se obžalovaný odstěhoval od paní S., tak ona už nepracovala. V práci skončila 6 až 10 let zpátky. Pracovala v xxx jako expedantka, pracovaly tam dvě, jedna od 6 do 12 a druhá od 12 do 6, střídaly se. Někdy dělaly i dvanáctky. Ze školky I. nikdy nevyzvedával, vodil ji brácha nebo pro ni chodila babka. Obžalovaný byl v práci, dělalo se i o víkendech.

6. Ke svému sexuálnímu životu obžalovaný uvedl, že s paní S. přestal sexuálně žít v době, kdy dostala cukrovku. Spíše to bylo z jeho strany. Už měl roky a říkal si, že to přenechá mladším. Na začátku vztahu spolu normálně sexuálně žili, problémy neměli.

7. Dále obžalovaný uvedl, že má tetování na podbřišku a na ruce. Pod pupkem má jen dvě čáry, to mu dělal kamarád v sedmé nebo osmé třídě. Dělal to injekční jehlou, není to ani pořádně vidět. I. to tetování mohla vidět, když vlezla do koupelny v době, kdy se obžalovaný sprchoval. Koupelna byla spojená se záchodem, mohla se přijít vyčurat a vidět přitom obžalovaného ve sprše.

8. V roce 2002, když se obžalovaný nastěhoval do xxx, ještě pracoval u xxx, pracovní doba byla od 6, domů chodil jak bylo potřeba, v 18 hodin. Tam pracoval do roku 2011, pracoval tam načerno, byl už v důchodu. Pracoval tam denně, dělal od 6.30, od 7.00 do 17.00, do 16.00 hod.

9. Závěrem obžalovaný uvedl, že I. měla větší absence ve škole, bývala doma. Matka jí to tolerovala a

dávala jí omluvenky. Když byla I. nemocná, bývala sama doma, nebo za ní chodila bába. Dětem obžalovaný napouštěl bazén, byl s dětmi i v bazénu. Nikdy se v bazénu před dětmi nevysvlékl, družka mu nikdy nevyčítala, že by to učinil. Na diskotéky chodila I. asi od 13 let. Neví, kdo I. vyzvedával ve škole v době, kdy byl v pracovním procesu.

Svědci:

10. Soud u hlavního líčení vyslechl jako svědky poškozenou I. P., Ivanu P. (matku poškozené), Milenu S. (babičku poškozené a bývalou družku obžalovaného), M. S. (sestřenici poškozené) a Mgr. Vendulu V. (psycholožku, které se poškozená svěřila). Se souhlasem stran byl rovněž čten protokol o výslechu svědka Pavla P. (bratra poškozené) z přípravného řízení.

11. Poškozená **I. P.** u hlavního líčení vypověděla, že obžalovaného poznala jako přítele své babičky. Říkala mu „dědo" stejně jako její bratr, sestřenice a bratranci. Jako svého dědu jej i brala. Bral je na výlety, chodili na houby, učil se s poškozenou do školy, kreslil s ní, podporoval ji ve spoustě věcech. Trávil s ní hodně času. Začalo se to dít v předškolním věku. Obžalovaný začal brávat poškozenou do ložnice. Šli do ložnice, každý na jednu stranu postele, sedli si, vysvlékli se a lehli si k sobě do postele. Obžalovaný začal poškozenou osahávat, ona jej, líbali se, obžalovaný lízal poškozenou na prsou, na vagině a jednou po ní chtěl orální sex, aby mu to poškozená udělala pusou. Došlo k tomu, poškozené se to nelíbilo, řekla to obžalovanému a už to po ní víckrát nechtěl. Přejížděl jí penisem přes vagínu, ale dovnitř ne, dával si pozor. Než šli do té ložnice, šel obžalovaný před hlavní dveře, kterými se šlo od babičky ven, podíval se ven, podíval se k sousedům, jestli tam někdo není, zavřel dveře a zamčel. Později chodívala ty dveře zamykat i poškozená, protože věděli, že se to bude dít. Byly to dveře, které vedly ven. První místnost byla chodbička, pak byla veranda, z verandy se šlo do kuchyně a do ložnice. Dveře byly mezi venkem a tou chodbičkou, ty se vždycky zamykaly, protože ta ložnice měla jen jedno malé okýnko a tím okýnkem, i kdyby se tam někdo díval, tak by na postel neviděl. Ložnice má ještě jedno okno, které vede do verandy a z verandy je okno ven, tak do té ložnice nejde vidět. Takže stačilo zamčít jen ty vchodové dveře. Mazlili se a líbali, dělo se to v době, kdy babička nebyla doma, byla v práci. Ona chodila později z práce, než poškozená ze školy, takže v té době se to stihlo. Poškozená se na to postupem času i těšila. Když byla větší, tak i ona sama řekla „tak pojď, půjdeme, než přijde mamka". Poškozená si pamatuje, že se na to těšila, že jí to dělalo dobře.

12. Dále poškozená uvedla, že odmala se naučila způsob, jak se uspokojit. I teď ji tento způsob uspokojí, ale má problémy dosáhnout orgasmu s přítelem. Jedná se o zvláštní způsob masturbace, který poškozená odmítla popsat. Nebylo jí příjemné, když ji obžalovaný lízal na vagíně. To ostatní jí tehdy bylo příjemné. Ke svému sexuálnímu životu poškozená uvedla, že ze začátku jí nebylo příjemné, když jí to dělali její partneři, ale postupem času se to naučila mít ráda.

13. Poškozená neví, s jakou frekvencí se to stávalo, ale bylo to minimálně jednou do týdne, možná častěji. Začalo k tomu docházet, když měla poškozená xxx let, určitě to bylo ve školce. Naposledy to bylo mezi xxx rokem, někdy mezi lety xxx – xxx, když byla poškozená v páté třídě. V šesté třídě se poškozená začala více kamarádit s kluky, v tu dobu už se poškozená s obžalovaným nestýkala, byly mezi nimi problémy.

14. Ve čtvrté nebo páté třídě se poškozená ve škole zúčastnila přednášky na sexuální zneužívání a znásilnění, kdy to chtěla říct, protože si říkala, že ono se jí to vlastně děje. Jenže se bála, že by se jí spolužáci smáli, a pak už to nechtěla říct. Poškozená neví, jestli ten vztah ukončila kvůli té přednášce nebo proto, že to v tu dobu už nefungovalo. Důvod, proč už nechtěla, byl, že se za to i styděla, že je doma s dědou a holky chodí ven a baví se o různých věcech a ona to nedělá s nimi. Neukončila

to ze dne na den, bylo to postupné, během několika měsíců. V souvislosti s tímto se vztah mezi poškozenou a obžalovaným velmi změnil. Dříve byla jeho oblíbenec a kupoval jí dárky (morče, andulka, korela, klávesy). A najednou, když byla poškozená například nemocná, tak obžalovaný řekl, že zase nechce do školy, zase simuluje. Když něco udělala špatně, tak byla najednou nejhorší a začal na ni nadávat stejně jako na jejího bráchu. Obžalovanému velmi vadilo, že poškozená chodí za klukama. Kolikrát přišli kluci nebo parta, protože chodili jako parta lidí ven, čekali na poškozenou před domem, pozdravili ho a on je ani nepozdravil, byl naštvaný. Říkal „s kým se zase taháš". Babičce i poškozené říkal, že ti kluci nejsou nic dobrého, že by to dělat neměla.

15. Dále poškozená uvedla, že při tom mazlení, líbání atd., nebyl obžalovaný vždy vzrušený. Nikdy poškozené přímo neřekl, aby se jej dotýkala na penisu. Neporoučel, spíše říkal „dělám to pro tebe, je to dobrý, to budeš mít do budoucna, budeš vědět co a jak". Poškozená si myslela, že ji děda učí něco, co holky ještě neumí a ona pak bude moct říct, že už to umí. Při mazlení se dotýkala jeho penisu, on se dotýkal její vaginy. Později si i ona jeho penisem jezdila po vagíně. Neuvědomuje si, zda byl ztopořený, nebo ne. Neví, jestli vzrušení projevoval zvukově. Spíše jí radil, jak to má dělat. Například jí ukázal, co má dělat, třeba s tím penisem, přejel jí po vagíně, ukázal jí, jak to má dělat a postupem času to dělala poškozená, protože už věděla jak.

16. Poškozená o těchto událostech nemluvila a postupně na to i zapomněla. Začalo se to však projevovat psychosomaticky. V noci jezdili na pohotovost, mívala křeče, třepaly se jí nohy, bolelo ji břicho, bylo jí na zvracení a zle. To bývalo od osmi, devíti let, když jezdili na pohotovost. Pak se to zklidnilo, na střední ji začal bolívat žaludek. Lékaři nenašli příčinu těchto potíží a odkázali poškozenou na psychologa, protože by to mohlo být psychického rázu. U psycholožky, dr. V., byla svědkyně i s matkou a narazily na téma muži, jak to má máma, a poškozená řekla, že nechce, aby skončila jako babička, aby si našla takového chlapa. Mamka nevěděla, jak to poškozená myslí. Poškozená se rozbrečela a řekla, že o tom nemůžu mluvit. Psycholožka poslala mamku pryč a poškozená se jí svěřila, co se jí stalo, že ji děda sexuálně zneužíval. Od té doby docházela poškozená k psycholožce pravidelně. Ve xxx byla poškozená hospitalizována na doporučení psycholožky 2 měsíce na začátku léta 2018.

17. V době, kdy se to začalo řešit, se to poškozené začalo vracet v útržcích. Například jela autobusem, najednou se jí to zobrazilo a začala plakat. Nyní už je to lepší, tolik se jí to nevybavuje. Vybaví se jí to tak jednou za měsíc, třeba před soudem nebo nějakým výslechem. Když dnes obžalovaného viděla, neměla dobrý pocit, bylo jí na zvracení. V době, kdy to poškozená začala řešit, měla sny, kdy ji obžalovaný honí, chce ji zabít a ona křičí, že všechno stáhne, že bude hodná a že to řešit nebude, jenom, aby ji nechal být.

18. Ke své školní docházce poškozená uvedla, že 1.- 3. třídu chodila na ZŠ v xxx, od 4. do 9. třídy chodila na školu do xxx, na střední chodila do xxx, kde je i nyní. Maturitu neudělala, uteklo jí to o 3 body. Nastoupila na obor aranžér na stejné škole. Výhodou je, že zná učitele a školu a už nemá takový strach docházet do školy. Dříve měla ve třídě problém začlenit se a stranila se, nyní je to o moc lepší.

19. Když poškozená chodila v xxx do školy, obžalovaný ji nevyzvedával. Jakmile začala chodit do xxx, tak tam už jí bývalo zle, volala mu, nebo volala mamce a ta volala babičce, nebo poškozená volala babičce a ta poslala obžalovaného, aby pro poškozenou přijel. Takže pro ni přijel, že je jí špatně ve škole, takže s ním bývala poškozená sama doma. Bylo to často. Celkově ji mohl vyzvednout i 50x. Babička chodila z práce různě, někdy až kolem 6. hodiny večer. Mamka jezdívala z práce o půl čtvrté. Bratr poškozené ji občas vyzvedával ze školy, byl starší, byl v jiné třídě. Někdy šel odpoledne za kamarády a nebýval doma, jindy byl na počítači.

20. Sexuálně začala poškozená žít kolem xxx. roku. Ze začátku to spíš nešlo, měla k tomu spíše odpor. V té době již s obžalovaným vztah neudržovala.

21. Poškozená ví, že obžalovaný měl tetování na podbřišku, bylo amatérské, vypíchané jehlou s inkoustem. Obžalovaný jí to povídal, když leželi nazí v posteli a ona se na to ptala. Nevzpomíná si, co to bylo za obrazec. Mohlo to mít tak 5 cm. Poškozená si myslí, že to není vidět, když je v trenýrkách. Myslí si, že si toho všimla, když leželi nazí v posteli.

22. Poškozená se vyjádřila také ke vztahu obžalovaného k matce poškozené a k její babičce. Popsala také okolnosti svého odstěhování z domu v 18 letech (neměla ráda přítele své matky a nechtěla vídat obžalovaného).

23. Poprvé si svědkyně kluka přivedla domů asi ve xxx letech. Nestávalo se, že by zůstávali doma bez dozoru. Obžalovanému to velmi vadilo, poškozená by řekla, že žárlil. Začal být protivný a zlý.

24. Ke svým pracovním zkušenostem poškozená uvedla, že zkoušela brigády, ale když se to sešlo víc se školou, bylo jí zle, nemohla vyjít z bytu, kolikrát nešla ani do školy. Nyní již ví, že to bylo psychosomaticky. Proto několikrát brigádu ukončila nebo ji i vyhodili. Zkoušela také pracovat, ale vydržela v práci dva, tři týdny na plný úvazek a pak se zhroutila. Pracovala jako barmanka, bylo to náročné, do toho vyšetřování a výslechy, s přítelem to nebylo dobré, všechno se nakupilo, pak se zhroutila (bylo jí zle, plakala, nevěděla, co má dělat a za kým jít). Kolikrát mamce brečela doma, že už nemůže, že už to prostě nedá, že už nemá sílu udělat vůbec nic, že by nejraději odešla, že by se prostě zabila.

25. Poškozená se také vyjádřila ke své finanční situaci a popsala, že její otec má dlouhodobě problémy s placením výživného, její matka jí hradí obědy ve škole a poškozená u ní bydlí zdarma. Jídlo si platí sama.

26. Ke své probíhající léčbě poškozená uvedla, že chodí k sexuoložce paní Pavle E., k psychiatrovi K. a k psycholožce V., k té dochází i na skupinovou terapii. Bere 1 tabletu Tritico večer a ráno bere 2 tablety Escitalopramu. Občas jí je předepsán Neurol na ty dny, kdy má deprese a úzkosti a kdy to nezvládne sama.

27. Dále poškozená uvedla, že k psycholožce chodila krátce i v 9. třídě, kdy spíše řešila, že nemá kamarády. O události s obžalovaným s ní nemluvila. M. S. je její sestřenice a když jí poprvé řekla, že viděla poškozenou a obžalovaného, jak se před ní líbají, poškozená si to nepamatovala. Pak o tom však přemýšlela a uvědomila si tu situaci. Nepamatuje si, kolik jí tehdy bylo let.

28. Poškozená si nepamatuje žádnou situaci, kdy by se obžalovaný koupal v bazénu a v souvislosti s tím vznikl konflikt mezi ním a babičkou poškozené. Nevzpomíná si, že by se obžalovaný vysvlékl z plavek a plavky hodil na keř. Nestalo se, že by jej viděla nahého třeba ve sprše. Pouze si pamatuje s tím bazénem, že tam byli jenom ona s obžalovaným, a líbali se i v tom bazéně a bylo tam nějaké osahávání.

29. Svědkyně **Ivana P.**, matka poškozené, u hlavního líčení popsala bytové uspořádání v xxx, kde bydlela se svými dětmi I. a P. Její matka žila v samostatné bytové jednotce s obžalovaným. Ze začátku měla svědkyně se soužitím s obžalovaným problém, protože kvůli jeho nastěhování přišla o příspěvek na bydlení. Také jí vadilo, že dělal rozdíly mezi P. a I. I. si mohla dovolit cokoliv, ale P. byl vždy darebák. Matka svědkyně měla obžalovaného ráda, a tak se s ním svědkyně časem naučila vycházet. O tom, co se stalo mezi poškozenou a obžalovaným se svědkyně dozvěděla před rokem, když začala s dcerou chodit k psycholožce, protože měla problémy ve škole. Poškozená jí řekla, že

ji obžalovaný zneužíval od pěti do jedenácti let. Poškozená svědkyni řekla, že když s obžalovaným byla sama, že zamykal a že si ji bral do postele.

30. Poprvé svědkyně s poškozenou chodila k psycholožce již ve věku 14 nebo 15 let. Tehdy poškozená nechtěla chodit do školy, říkala, že ji bolí břicho. Nezjistily, co je tím blokem, který vede k somatickým projevům, ale situace se zlepšila. Znovu se to zhoršilo, když byla poškozená ve čtvrťáku, a začali znovu chodit po doktorech. Poškozená nechtěla chodit do školy, že ji bolí břicho, jen ležela a brečela. Na doporučení lékaře zašly za dr. V. a té se poškozená asi hned na prvním sezení svěřila. Svědkyni to poškozená řekla asi tři měsíce poté. Babičce (družce obžalovaného) to řekli v době, kdy byla poškozená hospitalizována ve xxx a ta hned následujícího dne ráno obžalovaného vyhodila z domu.

31. Svědkyně dále uvedla, že dělala asi 4 roky ve fakultní nemocnici, uklízela tam od I. 4 let. Ráno vodila děti do školky, odpoledne je vyzvedávala. Měla šestihodinovou práci, aby si je mohla odvézt do školky a zase si je o půl čtvrté vyzvednout. Až P. chodil do první třídy, pracovala poškozená v xxx, dělala osm hodin denně a jezdila tam na 6. hodinu, takže P. vodil I. do družiny a poškozená jezdila o půl čtvrté domů. Nyní poškozená pracuje již 13. rok v xxx, od devíti let I. Do školky I. chodila v xxx, od 1. – 3. třídy chodila v xxx do trojtřídky, pak od 4. – 9. třídy chodila do xxx, pak chodila na xxx. Většinou je vyzvedávala svědkyně, byli v družině do půl čtvrté, když byli v xxx. Když chodili do xxx, už do družiny nechodili a chodili domů sami. Když byli v xxx, tak z družiny ji mohl vyzvednout syn. P. ji vyzvedl z družiny, ne ze školky. Když ona byla v xxx, tak on už jezdil do xxx. On přijel z xxx ze školy a vyzvedl ji ve škole v xxx, ale ne pokaždé.

32. Svědkyně vypověděla, že obžalovaný kupoval poškozené věci (klávesy, notebook). Co chtěla, to dostala. Matka svědkyně to občas kompenzovala a dávala jí peníze, aby něco koupila P., aniž by to obžalovaný věděl, ale přesto tam byli mezi I. a P. rozdíly.

33. Vztah obžalovaného k poškozené se změnil v její pubertě, asi od jejích 12, 13 let. Od té doby byla najednou I., ta co neposlouchá, nic nemusí dělat, najednou mu vadila ta privilegia, která jí on nastavil, když byla malá. Když si přivedla kamarády, tak vyváděl. Jednou si přivedla kluka, on začal ječet, jak si může přivést kluka. To byli kamarádi, možná nějaká dětská láska. Přivedla si kluka za ruku, to dětské lásky dělají. Obžalovaný vyváděl opravdu hodně, to už I. bylo těch xxx let. Poškozená chodila s klukama, ale asi je svědkyni nepředstavovala. Zná jednoho, se kterým chodila v 15 letech, vozila ji k němu a jeho rodiče k nám. Tehdy byly i u gynekoložky, jestli jí napíše antikoncepci. S tím L. chodila a přišla s ním i domů. Bývala s ním i sama doma.

34. Svědkyně uvedla, že poškozená měla zdravotní problémy ve škole a museli ji častěji vyzvedávat. Vyzvedával ji obžalovaný. Když jí bylo zle a svědkyně byla v práci, tak většinou zavolala své matce nebo obžalovanému, zda by pro dceru nepřijeli. Když nemohla matka svědkyně, tak jel sám obžalovaný. Nepamatuje si, ve které třídě to bylo. Poškozená měla mobil asi od 4. nebo 5. třídy.

35. Svědkyně **Milena S.**, babička poškozené, u hlavního líčení uvedla, že s obžalovaným bydlela od roku 2002. Ze začátku spolu normálně intimně žili, ale od roku 2005 již jen výjimečně. Nezájem byl spíše ze strany obžalovaného. V soužití hádky o peníze neměli nikdy, většinou jen kvůli vnoučatům, že byli moc živí a on chtěl mít větší klid. I. obžalovaný nadřazoval a P. spíš odháněl. P. byl hyperaktivní, divoký, I. spíše seděla doma a četla si. I. chodila za svědkyní i obžalovaným, za oběma. Když nebyla I. doma a P. byl venku, šla I. ke svědkyni. Co se týče kluků, tak obžalovaný pořád říkal, že I. začíná brzy. Nebylo to chození, prostě se scházely celé party. Když měla poškozená tak xxx let, měla přítele L., jezdil za ní. Úplně sami spolu doma nebyli, svědkyně nebo obžalovaný tam mohli kdykoliv přijít. V pokoji byli sami, když matka poškozené byla v práci. Obžalovaný říkával, že poškozená začíná brzy s klukama. Nebylo mu to příjemné, svědkyně to poznala, protože

o tom rýpal. Ke svému zaměstnání svědkyně uvedla, že pracovala v pískovně v xxx, to dělala při důchodu, pracovala tam do roku 2014. Pracovní dobu měla od 6 do 12 nebo od 12 do 18 a když chyběla kolegyně, tak dělala od 6 do 18. Střídaly se ranní – odpolední. Svědkyně měla pevnou pracovní dobu a obžalovaný vždy věděl, kdy se vrátí z práce. O tom, že mezi poškozenou a obžalovaným došlo k něčemu intimnímu se svědkyně dozvěděla od poškozené, když ji byla navštívit v léčebně ve xxx. Věřila jí. Druhý den ráno obžalovanému oznámila, že se musí rozejít, protože poškozenou zneužíval. Na to jí obžalovaný řekl, že to není pravda. Svědkyně mu řekla, že kdyby ji jenom hladil na intimních místech, tak už to je zneužívání, na to neřekl nic. Jen to, že bude muset těm svým děckám říct, že je pedofil. Snažil se z toho vymluvit, že to není pravda, že s ní nikdy nic neměl, ale poškozená mu to nevěřila. Pak jí řekl, že je rád, že to ta I. řekla, že se mu ulevilo. To si odvážel nějaké věci, přišel za svědkyní a řekl, že je i rád, že to ta I. řekla, že to tak dopadlo. K pracovnímu režimu obžalovaného v době, kdy chodila poškozená do 1. až 4. třídy svědkyně uvedla, že šel do důchodu v 60 letech, chodil jen občas vypomáhat na dílnu, pak nastoupil jako hlídač do xxx, ale nevzpomene si kdy. U xxx pracoval asi do roku 2008, pak byl asi 2 roky doma, po těch dvou letech začal pracovat v xxx. Svědkyně si pamatuje na situaci, kdy se obžalovaný koupal s dětmi v dětském bazénku, po vylezení si vysvlékl plavky a utíral se. Svědkyně mu řekla, že u nich není zvykem se před dětmi svlékat a že je jí to nemilé. Pak už to nedělal. V době, kdy jezdíval obžalovaný pro poškozenou do školy, někdy nadával, že musel jet zase pro I. do školy.

36. Svědkyně **M. S.**, sestřenice poškozené, u hlavního líčení uvedla, že poškozenou zná od malička a vídají se často. Obžalovaného zná jako dědu, zná jej od pěti šesti let, měla jej ráda jako dědu, žádný problém mezi nimi nebyl. Co se mělo stát se dozvěděla od poškozené, a to, že ji měl obžalovaný sexuálně zneužívat, více jí poškozená neřekla. Svědkyně si vybavuje moment (bylo to někdy na základní škole), kdy přišla k babičce a poškozená seděla na obžalovaném a že je děda naučí líbat. Viděla, že poškozená a obžalovaný se dotýkali jazykem, měli venku jazyk a dotýkali se. V přípravném řízení svědkyně uvedla, že v té době jí bylo asi šest, sedm let a poškozená je od ní o dva roky mladší. U hlavního líčení uvedla, že tím věkem si není jistá. Svědkyně dále uvedla, že když poškozená chodila do školy, často ji bolelo břicho, asi jednou za 14 dní, možná častěji. Do školy pro ni jezdil obžalovaný.

37. Svědek **P. P.**, bratr poškozené, v přípravném řízení uvedl, že obžalovaného znal jako dědu, jejich vztah byl na začátku dobrý a poté se postupně zhoršoval. Neví, zda obžalovaný vyzvedával poškozenou školky, možná jednou, dvakrát. Když vyzvedával poškozenou ze školky svědek, hodil poté tašku do kouta a šel ven. Co dělala poškozená, to neví. Moc kamarádů neměla, bývala tedy spíše doma. Do přístavku, kde bydlel obžalovaný s babičkou svědka chodila poškozená velmi často, a to i sama. V době, kdy babička pracovala, bývala poškozená s obžalovaným často sama, a to de facto denně a i několik hodin. Jak trávili tento čas svědek neví, nezajímal se o to. Zvrat ve vztahu poškozené a obžalovaného nastal v době, kdy měla poškozená kolem xxx let a našla si prvního kluka. Od té doby se k ní obžalovaný začal chovat stejně jako ke svědkovi. Poškozená svědkovi sdělila, že mezi ní a obžalovaným došlo k líbání i styku jako takovému. Podrobnosti svědek slyšet nechtěl, ale své sestře věří. Zdravotní problémy s břichem u poškozené začali kolem xxx. roku věku. Do školy pro ni kvůli těmto bolestem jezdíval i obžalovaný.

38. Svědkyně **Mgr. Vendula V.** u hlavního líčení uvedla, že poškozená k ní přišla poprvé 31. 1. 2018 s matkou. Přišla pro potíže psychosomatického charakteru, zejména bolesti břicha, hlavy. Obdobné potíže již ve stejné ambulanci řešila v roce 2015 u Mgr. Michaely H. V rámci prvního sezení se svědkyní došlo k nečekané emoční reakci, kdy se poškozená svědkyni svěřila, že od xxx let měla pravděpodobně poměr s přítelem babičky. Popisovala, co to obnášelo. I. zpočátku byla velmi plačtivá, emočně výrazně dekompenzovaná v úzkosti, protože to sdělení traumatu bylo první, které kdy komu sdělila, do té doby nesdělovala nic. Byla nejistá ve smyslu, jestli se vůbec jednalo o nějaký sexuální poměr, protože s obžalovaným zažívala i příjemné situace, on jí nahrazoval vlastního dědu,

kterého neměla. Byl jí průvodcem ve volném čase, její vztah k němu byl velmi ambivalentní, rozuměno protichůdný v emočním prožívání. Tzn. ona k němu cítila kladný vztah ve smyslu nějaké pečující osoby, a tím pádem k němu vzrostla důvěra. To, že po ní požadoval sexuální praktiky, vnímala tehdy, co si vzpomínala na tom setkání v roce 2018, jako něco, o čem ji přesvědčil, že je to pro ni dobré, není to nebezpečné, není to ohrožující. Na setkáních říkala: nahrazoval mi dědu, provázel mne po přírodě, učil mne o zvířatech, chodili jsme do lesa, ale potom docházelo k tomu, že mne zval do společné ložnice, kterou měl s babičkou, tam nás zamykal, a vždycky řekl, neboj se, je to pro tvoje dobro, bude to příjemné pro nás oba, a poté prováděl různé sexuální praktiky od osahávání až po dotyky pohlavními orgány. Říkala, že k pohlavnímu styku nedošlo, ale byla nucena k orálnímu styku. Docházelo k dotykům pohlavních orgánů, kdy měl obžalovaný přikládat penis na její pochvu. Dalších 4-5 setkání probíhalo čistě v odžívání si traumatu, I. přicházela výrazně emočně dekompenzovaná, vracely se jí vzpomínky, tzv. flashbacky, věnovaly se jim, začalo se jí to vyskytovat i ve snech. Domluvili se, že by byla vhodná psychiatrická hospitalizace ve xxx, kam nastoupila koncem května 2018. Po ukončení pobytu ve xxx přešla opět do ambulantní léčby u svědkyně. Od podzimu 2018 je I. v péči MUDr. E., psychiatričky-sexuoložky a MUDr. K., psychiatra a medikuje antidepresiva třetí generace dodnes, bere Cipralex a Tritico, to je i sedativní, protiúzkostné na večer. V r. 2019 (k 22.11.2019) měly celkem 19x setkání v individuální psychoterapii a vloni na podzim začala docházet i do ambulantní skupiny a v r. 2019 jich bylo celkem 9. Svědkyně dále popsala, jakým způsobem negativně dopadá psychický stav poškozené na její pracovní uplatnění. Ke zhoršení jejího psychického stavu dochází také v souvislosti s probíhajícím soudním řízením. Svědkyně se vyjádřila také k problémům v sexuálním životě poškozené. Svědkyně dále uvedla, že I. průkazně vykazuje známky traumatizované osoby, znamená to dlouhodobou spolupráci v psychoterapii a dlouhodobou psychiatrickou péči, pravděpodobně i dlouhodobou medikaci. V té psychoterapii je pracováno hlavně na tom, aby byla schopná běžného fungujícího života po pracovní, studijní, osobní stránce. Ona má velké potíže odhadnout blízkost interpersonálního vztahu, tedy buď jde s velkou nedůvěrou do jakéhokoli kontaktu nebo naopak s přílišnou důvěrou, a jde do enormní blízkosti, tam je narušen základní pocit důvěry k lidem na kterém se může terapeuticky pracovat i roky. Pojem dlouhodobá spolupráce znamená řádově roky. Nejde předvídat vývoj do budoucna, ale ten předpoklad tam je. Svědkyně nezaznamenala hypotetickou možnost, že ty potíže, která má I., by mohly být způsobeny něčím jiným, než těmito prožitky, je to velmi nepravděpodobné.

Znalecké posudky

39. K důkazu byly provedeny dva znalecké posudky k osobě obžalovaného, a to znalecký posudek z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a klinická psychologie, který vypracovali MUDr. Tomáš Novák a PhDr. Kateřina Vinklárková, přičemž znalkyně PhDr. Vinklárková byla k posudku u hlavního líčení také vyslechnuta. Dále byl k osobě obžalovaného proveden znalecký posudek z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a sexuologie, který vypracoval MUDr. Karel Kunčar, který byl k posudku v hlavním líčení taktéž vyslechnut. K osobě poškozené byly provedeny celkem tři znalecké posudky. Proveden byl znalecký posudek z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a klinická psychologie, který vypracovali MUDr. Jiří Martinů a PhDr. Pavel Kolda. Soud oba znalce v hlavním líčení k posudku také osobně vyslechl. Dále byl proveden posudek z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie – psychické bolestné, ztížení společenského uplatnění zpracovaný MUDr. Petrem Ročkem, který byl se souhlasem stran čten. Vzhledem k rozdílným diagnózám stanoveným znaleckými posudky k osobě poškozené byl zpracován a proveden revizní znalecký posudek z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a psychologie znaleckým ústavem Všeobecná fakultní nemocnice Praha a předseda znalecké komise doc. MUDr. Ilja Žukov, CSc. byl v hlavním líčení osobně vyslechnut.

40. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví **psychiatrie a klinická psychologie na**

<u>osobu obžalovaného</u>, který vypracovali **MUDr. Tomáš Novák a PhDr. Kateřina Vinklárková** bylo prokázáno, že aktuální duševní stav obžalovaného koresponduje s běžným nastavením jeho osobnostních daností, v době znaleckého vyšetření u něj byl zjištěn vliv mírného situačního stresu na vlastní znalecké zkoumání. Oproti jím deklarovaným reaktivním psychickým potížím se však tč. objektivně (klinicky ani diagnosticky) nepotvrdila výraznější dekompenzace jeho psychického terénu s případnou masivní úzkostí, poruchami nálady či jinými zásadními a limitujícími obtížemi psychického rázu. Znalci konstatovali, že neshledali vodítka svědčící pro skutečnost, že by posuzovaný v době páchání projednávaného trestného činu trpěl duševní chorobou či poruchou. Ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného v době šetřeného jednání nebyly sníženy a není tedy důvod předpokládat, že by nerozpoznal protiprávnost svého jednání a své jednání nemohl ovládnout. Porucha ovládacích a rozpoznávacích schopností se u obžalovaného v inkriminované době neprokazuje. U obžalovaného nebyl zjištěn sklon ke zneužívání návykových látek včetně alkoholu, ani k závislosti na nich. Celkové intelektové schopnosti obžalovaného v době znaleckého vyšetření se testově pohybují v pásmu průměru, orientačně v rozmezí IQ 92 – 99. V době projednávaných událostí lze jeho celkový intelektový výkon zvažovat jako o něco vyšší, nikoli však překračující horní hranici průměru (aktuální výkon je ponížen počínajícím organickým poškozením mozku). Po stránce emocionální a volní lze obžalovaného charakterizovat jako osobnost se sníženou frustrační tolerancí a méně efektivním zvládáním stresových situací, kdy reaguje impulzivně nadměrnou až bouřlivou emotivitou. Základy jeho emocionality jsou labilní a současně povrchní, jsou patrné sklony k dramatizacím a teatrálním projevům. U obžalovaného se potvrzují také libidózní základy s hédonistickou orientací a také nižší schopností odkládat uspokojení vlastních potřeb. Své potřeby obecně uspokojuje méně zralým způsobem – s náznaky egocentrického zaměření a bezodkladné saturace. Počátky vztahu obžalovaného k poškozeného byly patrně symbiotické na úrovni relativně běžných rodinných vztahů. Postupně dochází k pravděpodobné sexualizace vztahu obžalovaného k poškozené s prvky jisté vzájemné exkluzivity, sdíleného tajemství apod. Ve vývojovém období poškozené, kdy tato začíná navazovat a preferovat intenzivnější kontakty s vrstevníky opačného pohlaví (a kdy velmi pravděpodobně se u ní rozvíjí i náhled na nepatřičnost dosavadních interakcí s obžalovaným) dochází zprvu k frustraci obžalovaného. Tato se projevuje zprvu emulačními fenomény, následně distancí a postupnou neutralizací vztahové vazby. V době znaleckého vyšetření se u obžalovaného projevuje negativní podbarvení vztahu k poškozené, s náznaky až nenávistných prvků a s její devalvací. Obžalovaný je z forenzně-psychologického pohledu schopen správně vnímat prožívané vjemy a události, je schopen je správně uložit, po čase adekvátně vybavit a bez nepatřičného zkreslení věrohodně reprodukovat. Pobyt obžalovaného na svobodě není z medicinsko-psychiatrického hlediska nebezpečný, nejsou dány podmínky pro ochranné léčení v jakékoliv formě a nejsou dány ani podmínky pro uložení zabezpečovací detence.

41. Znalkyně – psycholožka **Mgr. Kateřina Vinklárková** u hlavního líčení odkázala na závěry obsažené v písemném vyhotovení svého znaleckého posudku a doplnila, že u obžalovaného nebyla zjištěna patologická struktura osobnosti ani žádná jiná duševní porucha nebo choroba, v jeho osobnosti byly pouze potvrzeny akcentované prvky zejména narcisticko-histriónského spektra, tzn. že má vyšší potřebu potvrzovat a zpevňovat svoji vlastní hodnotu, získat ocenění okolí, pozornost, v rámci toho se může i více stylizovat. Ve vztahu k sexualitě má obžalovaný rozšířenější orientaci, než se očekává v běžné populaci. V době, kdy v rámci přirozeného vývoje poškozená začíná preferovat vrstevnické vztahy, je tím obžalovaný velmi frustrovaný, dochází i k projevu určité žárlivosti a následně se snaží o nějakou distanci a neutralizaci vztahu. V průběhu vyšetření bylo patrné zvýšené lavírování v těch obsazích, které se týkají vztahu k poškozené, které lze hodnotit jako výrazně maskující. Atypické a alarmující ve vztahu k věci bylo prosakování emulačních, žárliveckých prvků, ale i to, že např. v období, kdy poškozené bylo 13 let a jejím vrstevníkům také, posuzovaný o nich mluvil jako o dospělých lidech a přisuzoval jim i charakteristiky typické pro zralou sexualitu. Předjímal, že i povaha vztahu poškozené s těmi kluky měla ryze sexuální podtext.

Po posouzení toho skutku tak, jak byl popisovaný poškozenou, pokud se tak stalo, tak nese kritéria na pachatele pohlavního zneužívání, kterého lze označit jako situačního a morálně nevybíravého. Takový typ pachatele nemá reálně sexuální zájem o děti, ale chce s nimi experimentovat a k tomu využívá v podstatě nevýběrově dostupnou oběť.

42. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví **psychiatrie a sexuologie <u>na osobu obžalovaného</u>**, který vypracoval **MUDr. Karel Kunčar** bylo prokázáno, že sexuální orientace obžalovaného je dominantně a přibližně stejnou měrou zaměřena na dívky s počínajícími vyvíjejícími se sekundárními pohlavními znaky a jako druhý dominantní podnět jsou dospělé ženy. Obojí v úrovni 75 – 85 % maxima. Reakce na podněty dětské (pedofilní), podněty s těžkou agresí, gay, efebofilní či ostatní parafilní podněty bez reakce. Při subjektivním prohlášení obžalovaného je pak jeho dominantní (a jediná) reaktivita na dospělé ženy. S ohledem na věk obžalovaného, jeho dřívější sexuální historii i výsledky PPG vyšetření lze vyloučit sexuální deviaci ve smyslu dominantní náklonnosti k danému objektu nebo aktivitě. Rozpoznávací schopnosti obžalovaného v době spáchání trestného činu byly zachované a nenarušené. V téže době jeho schopnosti ovládnout své jednání byly sníženy lehčím a nepodstatným způsobem. Vyplývá to z jisté (nepřiznané) náklonnosti k nedospělým dívkám, zřejmě i z absence nesouhlasu či odporu poškozené. Pobyt obžalovaného na svobodě se nepovažuje za nebezpečný. Znalec dále konstatoval, že v části případů jsou sexuální delikty páchány osobami bez sexuální deviace, buď s poruchou osobnosti nebo i bez ní, kdy se na činu podílejí nemedicínské faktory (příležitost, emoční vazba s nárůstem této k sexuálním aktivitám, chování „partnera“) a dle názoru znalce toto nejvíce odpovídá projednávanému případu.

43. Znalec – psychiatr **MUDr. Karel Kunčar** u hlavního líčení v plném rozsahu odkázal na závěry obsažené v písemném vyhotovení znaleckého posudku a doplnil, že reaktivita na dospívající dívky s již vyjádřenými pohlavními znaky je normální i u poměrně velké části normálních mužů, a pokud je tato reaktivita spojena s reaktivitou běžnou, heterosexuální, nemusí to znamenat deviaci. Usoudil tedy, že u obžalovaného nejde o sexuální deviaci, tedy poruchu sexuální preference ve smyslu pedofilie. Znalec také detailně popsal průběh PPG vyšetření.

44. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví **psychiatrie a klinická psychologie <u>na osobu poškozené I. P.</u>**, který vypracovali **MUDr. Jiří Martinů a PhDr. Pavel Kolda** bylo prokázáno, že znalci u poškozené zjistili tzv. poruchu přizpůsobení, která vzniká vždycky jako přímý důsledek akutního těžkého stresu nebo trvalého traumatu. Poškozená v době spáchání trestného činu netrpěla žádnou duševní poruchou, následně se ale rozvinula výše uvedená psychická porucha, která mohla být důsledkem projednávané trestné činnosti. Aktuálně u poškozené ve vztahu k obžalovanému převládá snaha vyhnout se, obava z možné negativní reakce, nepřátelství. Poškozená je schopna správně vnímat prožívanou událost, tuto si správně zapamatovat a reprodukovat. Znalci u poškozené nezjistili sklony k patologické lhavosti, případně sklony k patologickému zkreslování prožitých událostí. Výpověď poškozené je v jednotlivostech i jako celek věrohodná. U poškozené je obtížné predikovat další vývoj, možnosti negativního ovlivnění posuzované v důsledku traumatických zážitků z dětství. Bylo především zjištěno urychlení psychosexuálního vývoje, později i inklinace k promiskuitnějšímu a rizikovějšímu sexuálnímu chování včetně například sklonů k nevěře v manželství, ale u dívek a žen zneužitých v dětství byl v dospělosti zjištěn především vyšší výskyt sexuálních poruch a menší spokojenost se sexuálním životem. Znalci u poškozené neidentifikovali takovou sumu příznaků, které by svědčily o symptomech posttraumatické stresové poruchy.

45. Znalec – psychiatr **MUDr. Jiří Martinů** u hlavního líčení v plném rozsahu odkázal na závěry obsažené v písemném vyhotovení znaleckého posudku a doplnil, že porucha přizpůsobení je poruchou neurotického spektra. Není to porucha, která by byla doprovázena bludy, halucinacemi nebo poruchami myšlení. Poškozená v rámci léčby poruchy užívá Escitalopram, Neurol a Tritico.

Pod poruchou přizpůsobení se může skrývat smíšená úzkostná depresivní reakce, která se může projevovat depresemi, úzkostí atd. Znalec dále uvedl, že u posttraumatické stresové poruchy je vyžadováno, aby postižený utrpěl stres, který je vyloženě závažného až katastrofického charakteru, stres takto závažné kategorie však v anamnéze nezaznamenali. Ke zhoršení došlo pravděpodobně až v posledním období, což se může přičítat vícero faktorům včetně práce, partnerských vztahů atd., ale i sekundární viktimazici, kdy se všechno probírá, opakuje a může to vést ke zhoršení této poruchy. Dle názoru znalce nejde o posttraumatickou poruchu, ale o poruchu přizpůsobení, nebo smíšenou úzkostně depresivní reakci. Porucha přizpůsobení je nemocí neurotického charakteru, nejedná se o psychózu. Znalec dále uvedl, že z vyšetření nezjistili nějaký hluboký stres z rozpadu rodiny, který by měl na poškozenou dopad. Největší stres byl způsoben pravděpodobně projednávanou kauzou.

46. Znalec – psycholog **PhDr. Pavel Kolda** u hlavního líčení v plném rozsahu odkázal na závěry obsažené v písemném vyhotovení znaleckého posudku a doplnil, že v rámci diagnostiky byl užit standardní dotazník užívaný v souvislosti s posttraumatickou stresovou poruchou, jež poškozená vyplnila a na základě tohoto nebylo možno v dané době jednoznačně konstatovat, že by poškozená touto poruchou zásadním způsobem trpěla a že by ji zásadním způsobem omezovala v jejích životních, profesních, společenských možnostech. U poškozené nebyla diagnostikována žádná zřetelná patologie, která by měla vliv na vybavování, zapamatování, vytváření výpovědi. Znalec dále uvedl, že poškozená je náchylná závislosti na okolí a pokud se setká s osobou manipulující, která dovede vytvořit pocit bezpečí, pocit blízkosti, pak zde nastane velmi rychle poměrně úzká a intenzívní vazba. Z tohoto hlediska lze celkem chápat, proč mohla vzniknout taková situace, která je předmětem posouzení. Řada dívek, které byly v mládí sexuálně zneužívány, má sklon k depresi, sklon k úzkostnému prožívání, které potom u poškozené má vliv na ten psychosomatický stav. Ze znaleckého hlediska se lze jednoznačně vyslovit pro věrohodnost uvedeného popisu poškozené. To, že výpověď poškozené není úplně přesná, není úplně stabilní, není časově lokalizovaná, jsou znaky, které spíše svědčí pro věrohodnost, než pro naučenou nebo vymyšlenou legendu. Specifická věrohodnost je dostatečná, nejsou tam znaky, které by svědčily o vědomém zkreslování, o manipulaci s fakty atd. Z hlediska prognózy lze velice obtížně stanovit, jaký dopad to bude mít na další život poškozené. Motiv pro lživé obvinění se tam v žádném, zřetelném, jasném, konkrétním způsobu neobjevil. Znalec dále konstatoval, že snaha poškozené zapomenout a že se po nějaké době sama ujišťovala, jestli to není dětská vzpomínka, která nemá reálný základ, tak tento popis je téměř učebnicový. Daný mechanismus zpracování vytěsněním je naprosto běžný. Vzpomínka zůstane zachována, i když dojde k vytěsnění. Znalec neregistroval nějakou úzkou motivační vazbu, že by poškozená byla motivovaná k vytvoření smyšlené legendy z dětství za účelem dosažení nějaké výhody. Poškozená nemá tendenci manipulovat nebo zkreslovat za účelem nějakého zisku, nějakého vytvoření jiného obrazu. Znalec se nedomnívá, že by četba knihy o zneužívání malé holčičky mohla u poškozené vyvolat vzpomínku obdobného projevu.

47. Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví **psychiatrie – psychické bolestné, ztížení společenského uplatnění <u>na osobu poškozené I. P.</u>**, který vypracoval **MUDr. Petr Roček** bylo prokázáno, že znalec určil jako základní diagnózu posttraumatickou stresovou poruchu, která na rozdíl od poruchy přizpůsobení trvá delší dobu, může trvat i celý život, potíže jsou přítomny po řadě let, je nutná léčba, kontroly v ambulancích, dlouhodobé užívání psychofarmak a prognóza je tím pádem naprosto nejistá. Na základě uvedené diagnózy znalec určil bolestné dle Metodiky Nejvyššího soudu část B s bodovým hodnocením 200 bodů. Ztížení společenského uplatnění poškozené znalec vyčíslil s modifikací věkem na částku 714 556,- Kč.

48. Z revizního ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví **psychiatrie a psychologie <u>na osobu poškozené I. P.</u>**, který vypracoval **znalecký ústav Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (předseda komise doc. MUDr. Ilja Žukov, CSc.)** bylo prokázáno, že

posuzovaná I. P. v době znaleckého vyšetření splňovala kritéria pro posttraumatickou stresovou poruchu, resp. vzhledem k době chronického mnohaletého trvání obtíží se již jedná o přetrvávající změnu osobnosti po katastrofické zkušenosti F62.0 dle MKN-10. Psychický stav posuzované vyžaduje dlouhodobou medikaci psychofarmaky. V anamnéze posuzované je od r. 2012 popsaná zvýšená nemocnost, psychosomatické potíže bez somatického nálezu, úzkostné obtíže, nástup a vývoj psychických obtíží odpovídá věku, kdy si zneužívané dítě začne uvědomovat, co se s ním děje. Od roku 2018 má posuzovaná diagnostikovanou posttraumatickou stresovou poruchu po raném traumatu, s uvedenou diagnózou byla 2x hospitalizovaná, ale k rozvoji psychických obtíží došlo o několik let dříve, jsou popsané v dokumentaci praktické lékařky. Příznaky přetrvávají do současnosti a změna osobnosti, respektive narušení vývoje osobnosti je trvalé, popis události a vývoje psychických obtíží je typický pro komplexní trauma (forma posttraumatické stresové poruchy, kterou u dětí způsobuje protrahovaná traumatizace emočně blízkou osobou). Obtíže přetrvávají i přes medikaci antidepresivy a anxiolytiky. Posuzovaná si uvědomuje svůj stav, na vlastní žádost byla 2x hospitalizovaná v psychiatrickém zařízení s terapeutickým programem, dochází na psychoterapii. Z dostupné dokumentace ani z vlastního vyšetření nebyly zjištěny příznaky duševní poruchy v letech 2008-2010. Vývoj osobnosti posuzované byl narušen traumatickými prožitky, které vedly k posttraumatické stresové poruše typu komplexního traumatu (CPTSD), vzhledem k době chronického mnohaletého trvání obtíží se již jedná o přetrvávající změnu osobnosti po katastrofické zkušenost F62.0 MKN-10. Intelekt v pásmu vyššího průměru. V současné době posuzovaná hodnotí vztah k obžalovanému spíše jako negativní, ambivalentní, udává pozitivní i negativní zážitky s obžalovaným. Měla ho ráda, později ho tolerovala kvůli babičce. Z dostupné dokumentace nevyplývá u poškozené ve věku xxx až xxx let přítomnost takové duševní poruchy, která by snižovala schopnost posuzované prožívanou událost správně vnímat, zapamatovat si a reprodukovat prožitou událost. Tyto schopnosti byly adekvátní jejímu věku a stupni psychického vývoje. Z hlediska posouzení obecné věrohodnosti posuzované bylo konstatováno, že nebyl zachycen sklon k agravaci potíží, ani sklon referovat nepravděpodobnou atypickou psychopatologii. Pokud jde o věrohodnost konkrétní (specifickou), nebyla zjištěna přítomnost duševní nemoci, která by tuto pravdivou výpověď znemožnila, na druhé straně nelze vyloučit možnost vědomé lži. Posouzení pravdivosti nebo nepravdivosti výpovědi však nepřísluší posuzovat znalci, nýbrž je výhradním posláním soudu, který k průkazu skutkové podstaty obvinění musí užít důkazů právní povahy. U posuzované nebyl zjištěn žádný motiv pro falešné obvinění obžalovaného, s traumatem se typicky svěřila v rámci psychoterapie, k obviněnému měla pozitivní citový vztah, dosud uvádí, že ho měla ráda. Reálnost prožitků zneužití sdělených posuzovanou odráží i projektivní metody, kde posuzovaná není schopna výstup účelně ovlivnit.

49. Ve vztahu ke znaleckým posudkům MUDr. Jiřího Martinů a PhDr. Pavla Koldy a MUDr. Petra Ročka revizní znalecký posudek znaleckého ústavu konstatuje, že posudek MUDr. Ročka je ve shodě se závěry znaleckého ústavu, zatímco posudek MUDr. Martinů a PhDr. Koldy jako jediný neuvádí diagnózu posttraumatické stresové poruchy, ale uvádí jako závěr poruchu přizpůsobení, protože nenachází dostatečnou sumu příznaků pro posttraumatickou stresovou poruchu. Znalci ale v závěrech nezmínili aktuální zlepšení stavu po nasazení medikace, které mělo předcházet cca o dva měsíce znaleckému vyšetření. Příznaky popsané posuzovanou v tomto posudku z roku 2019 odpovídají prakticky všem okruhům příznaků posttraumatické stresové poruchy popsaným v odborné literatuře. Odpovídá tomu i popis současného stavu posuzované, který znalci uvedli.

50. Znalec – psychiatr **doc. MUDr. Ilja Žukov, CSc.,** u hlavního líčení odkázal na písemné závěry znaleckého posudku a doplnil, že narušení osobnosti poškozené je celoživotní. Její schopnost zvládat život je trvale, doživotně narušená. Již nikdy nebude žít normální život. Posttraumatická stresová porucha, pokud se ji nepodaří zpacifikovat, zlikviduje osobnostní strukturu. Hlavním stresorem je to, co se stalo a konfrontace toho dítěte s tím, že to není normální, že to je patologie, že to je hrozná událost. To je primární, od toho se to odvíjí a i to probíhající soudní líčení je

traumatizující, to nemusí být jedno jediné trauma, to je série traumatických zážitků, které jí provází dodneška. Znalec dále uvedl, že osobnost poškozené je trvale narušena a bude to zvládat díky psychoterapii, díky podpůrné medikamentosní léčbě, ale je to člověk, který nikdy nebude moct žít normální plnohodnotný kvalitní život. Prognóza je pro ni velmi špatná, je to celoživotně poškozený člověk. Psychoterapie jí bude pomáhat, zamezí nějakým propadům a sebevražedným aktivitám, které se do budoucna nedají vyloučit. Poškozená bude mít obrovský problém najít si partnera a také obrovský problém co se týče emočního projevu k dětem. K možnosti simulace posttraumatické stresové poruchy znalec uvedl, že to je nasimulovatelné velice jednoduše. Tato diagnóza se zneužívá. Konkrétní projev této dívky, ženy, byl však autentický a ona zase intelektově, i kdyby jí někdo radil, tak by nebyla schopná předvést to, co předvedla v průběhu znaleckého vyšetření. To by musela být génius, a to ona není. Právě třeba ta ambivalence doprovázená emocemi, kdy ten člověk pláče, to by musela být edukovaná nebo koučovaná opravdu intenzivně a to znalec vylučuje. Její reakce byly spontánní. Takovéto narušení mohlo vzniknout tím způsobem, jak je to šetřené. A ten výsledný psychický stav odpovídá tomu, že to tak mohlo být. Znalci poškozenou shledali jako věrohodnou v obecné i konkrétní rovině. Znalci v anamnéze poškozené nenašli žádnou jinou okolnost, která by mohla být příčinnou jejích psychických obtíží.

Listiny:

51. Soud rovněž provedl větší množství listinných důkazů jak k věci samé, tak k osobě obžalovaného.

52. Podle **zprávy z psychoterapie Fakultní nemocnice Olomouc** ze dne 4. 2. 2019 (č.l. 19-20) se poškozená dostavila do ambulance 31. 1. 2018 pro psychosomatické bolesti břicha. V rámci sezení se poškozená psycholožce svěřila, že ji v dětství zneužíval partner její babičky, a to ve věku od xxx až xxx let do xxx až xxx let. Na základě sděleného byla zahájena pravidelná psychoterapie. V květnu 2018 byla poškozené zajištěna intenzivnější péče v podobě hospitalizace v PL xxx. V říjnu 2018 byla poškozená zařazena do podpůrné terapeutické ambulantní skupiny Fakultní nemocnice Olomouc a následně byla zahájena také ambulantní péče psychiatra (MUDr. K.) a sexuoložky (MUDr. E.). Dle zprávy prochází poškozená velmi náročným obdobím, často je emočně dekompenzovaná, emotivita je labilní, křehká, její sebeobraz je výrazně narušen. Obdobné informace byly zjištěny také ze **zprávy z psychoterapie Fakultní nemocnice v Olomouci** ze dne 20. 8. 2019 (č.l. 314).

53. K důkazu byl proveden **protokol o ohledání věci spolu s fotodokumentací** (č.l. 240-241, 243-244), a to dveří do ložnice v nemovitosti, kde mělo k trestné činnosti dojít. Ohledáním bylo zjištěno, že dveře lze zavřít, otočit klíčem a uzamknout se však nepodařilo, neboť závora zámku nezapadá do zárubně dveří.

54. Z **lékařské zprávy** ze dne 3. 10. 2019 (č.l. 324 verte) vystavené PL xxx bylo zjištěno, že pacientka I. P. je „v disp. psychiatrické ambulance, evidována zde od 1/19, předtím v péči sexuologické a amb.; cca od 1/19 je zavedena stávající antidepresivní léčba“, přičemž základní diagnóza byla stanovena posttraumatická stresová porucha a pacientka je medikována léčivy Trittico a Escitalopram a předpokladem je dlouhodobější užívání medikace.

55. Podle **účtenky z lékárny** Dr. Max ze dne 1. 10. 2019 (č.l. 325) je cena léku „TRITTICO AC 75 TBL RET 30XMG“ 83,69 Kč, tj. k úhradě v hotovosti 84 Kč.

56. K důkazu byl proveden **e-mail ze dne 16. 10. 2019** (č.l. 359) vztahující se k zaměstnání obžalovaného, podle kterého byl obžalovaný do roku 2008 zaměstnán u pana B. na pozici řidič/opravář. V roce 2008 nastoupil do důchodu a v letech 2008 až 2010 docházel do firmy v xxx, kde prováděl drobné práce jako malování, sečení trávy apod. Do firmy docházel v době od 7:00 do

16:00, někdy se pracovalo déle. V té době již nebyl zaměstnanec.

57. Soud provedl k důkazu také **zprávu MUDr. L.** (č.l. 364 – 366) k pacientce I. P. o jejích návštěvách ordinace v letech 2004-2017.

58. Podle **dopisu pana Bohumila B.** ze dne 8. 11. 2019 (č.l. 378), bývalého zaměstnavatele obžalovaného, je obžalovaný naprosto nekonfliktní člověk a jeden z nejlepších zaměstnanců, kterého pan B. měl. Obžalovaný se vždy choval k ženám slušně a pan B. považuje obvinění obžalovaného ze sexuálního deliktu za absurdní. Pan B. se s obžalovaným přátelil a navštěvovali se, velmi dobře jej zná a nikdo jej nepřesvědčí, že „tento slušný člověk mohl něco špatného provést".

59. Ze **zprávy MUDr. H.** ze dne 18. 11. 2019 (č.l. 385) vyplývá, že MUDr. H. měla pacientku I. P. v ambulantní péči pro zdravotní potíže bez somatického nálezu (bolesti břicha a hlavy) v roce 2015, kdy proběhly dvě setkání jejichž náplní byl nácvik relaxace a trénink řízeného dýchání.

60. K důkazu byly provedeny také listiny doložené Mgr. V. – **psychologická ambulantní karta** (č.l. 412 – 478) obsahující záznamy pacientky I. P. pro období od 31. 1. 2018 do 14. 11. 2019.

61. **K osobě obžalovaného** bylo opisem z evidence rejstříku trestů (č.l. 259, 305) prokázáno, že má jeden záznam v evidenci rejstříku trestů, neboť byl rozhodnutím Okresního soudu v Gottwaldově ze dne 16. 7. 1973, sp. zn. 3 Ta 246/73, uznán vinným přečinem podle § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., zákon o přečinech, přečin proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví, za což byl obžalovanému uložen peněžitý trest ve výměře 500 Kčs, který byl uhrazen dne 28. 11. 1973. Dle opisu z evidence přestupků (č.l. 260) nebyly k osobě obžalovaného nalezeny žádné informace o evidovaných přestupcích a dle zprávy o pověsti Magistrátu města Olomouce (č.l. 261) a Magistrátu města Prostějova (č.l. 263) nebylo proti obžalovanému vedeno přestupkové řízení.

Skutková zjištění:

62. Poté, co soud vyhodnotil všechny provedené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech, konstatuje, že v řízení bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že obžalovaný spáchal skutek tak, jak je popsán ve výroku tohoto rozsudku.

63. Skutkový děj tak, jak je popsán ve skutkové větě rozsudku (s dílčími odlišnostmi od podané obžaloby) byl prokázán především výpovědí poškozené. Avšak její výpověď nezůstává osamocena a je podpořena znaleckými posudky (dokonce třemi) z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie MUDr. Jiřího Martinů, PhDr. Pavla Koldy, MUDr. Petra Ročka a znaleckého ústavu Všeobecná fakultní nemocnice Praha a odpovídá i prvotnímu vyšetření psycholožkou Mgr. Vendulou V.; popis událostí jak byl líčen poškozenou pak potvrzují a doplňují i výpovědi svědků, kterým se s událostmi svěřila (Ivana P., Milena S., Pavel P.) a je podporována výpovědí očité svědkyně M. S. Jednání obžalovaného pak zapadá rovněž do profilu osobnosti obžalovaného jak vyplývá ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie a psychiatrie zpracovaného MUDr. Tomášem Novákem a PhDr. Kateřinou Vinklárkovou a znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví sexuologie zpracovaného MUDr. Karlem Kunčarem.

64. Primárně bylo ze shodných výpovědí obžalovaného a poškozené prokázáno a potvrzeno výpověďmi dalších osob (Ivany P., Mileny S., Pavla P.), že obžalovaný v roce 2002 navázal partnerský vztah s babičkou poškozené, Milenou S., a téhož roku se nastěhoval do její domácnosti v rodinném domě č. xxx na ulici xxx v obci xxx, kde v té době již bydlela dcera paní S. Ivana P. se svými dětmi I. P., nar. xxx, a P. P. Vnoučata paní S., mj. také I. a P., vnímala obžalovaného jako

svého dědu. Obžalovaný s paní S. si zrekonstruovali výminek v rodinném domě, čímž vznikla samostatná bytová jednotka. Rekonstrukce výminku byla dokončena v roce 2005. Obžalovaný s paní S. bydleli ve výminku společně až do roku 2018, zatímco Ivana P. s dětmi obývala samostatnou bytovou jednotku v rodinném domě.

65. Z uvedených výpovědí také shodně vyplynulo, že obžalovaný měl k poškozené velmi pozitivní vztah, věnoval se jí ve volném čase, bral ji do lesa apod. Ze všech vnoučat měl právě k poškozené nejpozitivnější vztah. Naopak k P. P. byl nejpřísnější. Zlom ve vztahu mezi poškozenou a obžalovaným nastal asi v jejích xxx letech, kdy poškozená začala trávit více času se svými vrstevníky, a to včetně chlapců. Právě čas, který poškozená trávila s chlapci, považoval obžalovaný za nevhodný, neboť, jak tvrdil, na to0 ještě měla dost času. V té době tedy došlo k významnému ochladnutí jejich vzájemného vztahu, kdy bratr poškozené k tomuto uvedl, že se obžalovaný k poškozené začal chovat jako k němu samotnému. Závěr, že hlavním důvodem ochlazení vztahů mezi poškozenou a obžalovaným bylo právě její navazování vztahů s chlapci, potvrzují také oba znalecké posudky vypracované k osobě obžalovaného a výpovědi samotného obžalovaného.

66. Okolnosti samotného trestného jednání má soud za prokázané zejména z výpovědi poškozené, která (jak tomu v obdobných případech bývá) byla s výjimkou obžalovaného jedinou osobou, která byla tomuto jednání přítomna. Je však třeba konstatovat, že její výpověď nestojí v žádném případě osamocena a je podporována řadou dalších důkazů.

67. Soud tak má z výpovědi poškozené za prokázané, že obžalovaný nejméně od roku 2008 do srpna 2009 v době, kdy trávil čas o samotě s poškozenou, této situace zneužíval, a po zamčení vchodových dveří do výminku poškozenou opakovaně, nejméně několikrát měsíčně (poškozená uvedla, že se to dělo v podstatě každý týden), vodil do ložnice, kde se oba vysvlékli a lehli si spolu do postele, mazlili se, líbali se, vzájemně se dotýkali na intimních partiích, obžalovaný hladil poškozenou na prsou a v rozkroku, sál její prsa, svým penisem jí přejížděl po těle a přes vagínu, lízal a líbal ji na intimních partiích a v jednom případě poškozená sála obžalovanému penis, přičemž tato poslední aktivita se jí nelíbila, to obžalovanému sdělila a ten ji k této aktivitě již více nenutil. Poškozená tyto aktivity s obžalovaným podstupovala dobrovolně, většinou jí byly příjemné a někdy je také sama iniciovala. Obžalovaný si přitom byl vědom, že poškozená je osobou mladší 15 let, neboť s ní již několik let žil v jedné nemovitosti.

68. K časovému vymezení skutku soud konstatuje, že ačkoliv poškozená uvedla, že k výše popsaným sexuálním aktivitám s obžalovaným docházelo asi od jejích xxx až xxx let do jejích xxx až xxx let (tedy asi v letech xxx až xxx), soud ve skutkové větě omezil dobu páchání na období od počátku roku xxx do konce srpna xxx, neboť v tomto období není pochyb o tom, že obžalovaný měl dostatek příležitostí páchat na obžalované trestnou činnost (soud zde vychází ze zásady v pochybnostech ve prospěch obžalovaného, in dubio pro reo, přičemž však cítí potřebu konstatovat, že tyto pochybnosti jsou velmi malé a soud považuje za velmi pravděpodobné, že k jednání obžalovaného vůči poškozené docházelo i mimo vymezený časový rámec). Tento závěr plyne ze skutečnosti, že obžalovaný byl od roku 2008 v důchodu, a ačkoliv příležitostně docházel vykonávat drobné práce ke svému bývalému zaměstnavateli p. B., jak prokazuje mimo jiné také dopis od pana B. ze dne 8. 11. 2019, trávil také podstatnou část svého času doma. V tomto období pak poškozená docházela do základní školy ve xxx, a to do 4. a 5. třídy (školní roky xxx a xxx), kde často trpěla zdravotními obtížemi a obžalovaný poškozenou ze školy vyzvedával, což potvrzují svědecké výpovědi poškozené, Ivany P. a Mileny S. Vzhledem k tomu, že Ivana P. v tomto období pravidelně docházela do zaměstnání a domů se vracela v 15:30 hodin a Milena S. pracovala ve směnném provozu buď od 6 do 12 nebo od 12 do 18 hodin, někdy také 12 hodinové směny, obžalovaný měl dostatek prostoru k páchání trestné činnosti na poškozené, aniž by riskoval odhalení. Matka poškozené také uvedla, že ve 4. a 5. třídě již poškozená nechodila do školní

družiny, a tudíž prostor pro páchání trestné činnosti vznikal v brzkých odpoledních hodinách. Jde-li o omezení trestné činnosti srpnem 2009, soud vyšel z tvrzení poškozené, že v 5. třídě (xxx) se ve škole zúčastnila přednášky o sexuálním zneužívání, kde si uvědomila, že právě tohle se jí děje. Poškozená dále uvedla, že poté postupně „vztah" s obžalovaným, během několika měsíců, ukončila. Soud proto nemá pochyb o tom, že přinejmenším do konce srpna 2009 docházelo k sexuálním aktivitám mezi poškozenou a obžalovaným. Tvrzení obžalovaného, že poškozenou ve škole nevyzvedával, vyvracejí svědecké výpovědi matky i babičky poškozené.

69. Z dalších nepřímých důkazů svědčících o existenci rizikového vztahu mezi obžalovaným a poškozenou pak soud vycházel následujícím způsobem. Jde-li o ochlazení vztahu mezi obžalovaným a poškozenou v době, kdy se začala stýkat s vrstevníky – chlapci (kolem jejího xxx. roku věku), soud se plně ztotožňuje se závěrem znalců vyšetřujících obžalovaného, že dochází k frustraci obžalovaného (laicky by bylo možno hovořit o žárlivosti), vedoucí k distanci a následné neutralizaci. Nejedná se o běžnou reakci prarodiče na navazování „dětských lásek" vnučkou a svědčí o „zvláštní" kvalitě tohoto vztahu. Pokud jde o tetování na podbřišku obžalovaného, soud nepřikládá skutečnosti, že poškozená o existenci i původu tohoto tetování ví, žádná váhu, neboť tetování mohla poškození vidět také v jiných situacích než při sexuálních aktivitách s obžalovaným (např. při společném koupání v bazénu apod.). Naopak za významné soud považuje tvrzení svědkyně M. S., který vypověděla, že byla svědkem situace, kdy se poškozená s obžalovaným líbali a dotýkali se jazyky, a to v době, kdy docházela na základní školu (svědkyně je asi o 2 roky starší než poškozená).

70. Ze znaleckých posudků zpracovaných k osobě poškozené z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a psychologie (viz výše) vzal soud jednoznačně za prokázané, že poškozená trpí posttraumatickou stresovou poruchou, jejíž příčinou je traumatická událost katastrofického charakteru. Vzhledem k tomu, že znalci MUDr. Martinů a PhDr. Kolda v první znaleckém posudku diagnostikovali u poškozené poruchu přizpůsobení (diagnóza blízká posttraumatické stresové poruše), a znalec MUDr. Roček ve druhém znaleckém posudku diagnostikoval posttraumatickou stresovou poruchu, soud nechal na osobu poškozené zpracovat třetí revizní znalecký posudek znaleckým ústavem Všeobecná fakultní nemocnice Praha, který jednoznačně potvrdil závěry MUDr. Ročka. Zejména posudek znaleckého ústavu považuje soud za jednoznačný a přesvědčivý, kdy také výslech předsedy znalecké komise doc. MUDr. Ilji Žukova, CSc. závěry obsažené v posudku jasně potvrdil. Soud nemá důvod pochybovat o závěrech učiněných znaleckým ústavem, podle kterých je poškození osobnosti poškozené celoživotní, její schopnost zvládat život je trvale narušena, nikdy nebude žít normální život, jen pravidelná psychoterapie zamezí propadům a sebevražedným aktivitám a bude mít problém najít si partnera i co se týče emočního projevu k dětem.

71. K osobě obžalovaného a jeho sexuální preferencím soud vyšel zejména ze znaleckých posudků Mgr. Vinklárkové (psychologie), MUDr. Nováka (psychiatrie) a MUDr. Kunčara (sexuologie). Za zásadní soud považuje, že v době spáchání trestného činu obžalovaný netrpěl duševní chorobou či poruchou. Ze znaleckého posudku z oboru psychologie/psychiatrie se podává, že ovládací a rozpoznávací schopnosti obžalovaného v době spáchání trestného činu nebyly sníženy, zatímco ze sexuologického posudku vyplývá, že ovládací schopnosti obžalovaného byly sníženy nepodstatným způsobem. Za těchto okolností soud vyšel ze zásady v pochybnostech ve prospěch obžalovaného (in dubio pro reo) a za prokázané vzal nepodstatné snížení ovládacích schopností obžalovaného. Znalci z odvětví psychologie i sexuologie se shodli, že obžalovaný není typem pachatele, který by měl reálně zájem o děti, ale spíše využívá dostupnou nevýběrovou oběť. Při hodnocení sexuální orientace obžalovaného soud vyšel ze závěrů sexuologického znaleckého posudku, dle kterého obžalovaný netrpí sexuální deviací ve smyslu pedofilie, jeho sexuální orientace je však stejnou měrou zaměřena na dívky s počínajícími vyvíjejícími se sekundárními pohlavními znaky a na

dospělé ženy. Z uvedeného soud došel k závěru, že děvče ve věku xxx (v době spáchání skutku dle skutkové věty rozsudku), ke kterému má obžalovaný takřka neomezený přístup, představuje pro pachatele s jeho osobností typickou oběť.

72. Vzhledem k charakteru projednávané věci je klíčovou otázkou posouzení věrohodnosti poškozené. Soud nemá pochyb o tom, že výpověď poškozené je věrohodná. Věrohodnost výpovědi poškozené potvrzuje několik na sobě nezávislých skutečností. Na prvním místě poškozená není svým okolím považována za osobu, která by si vymýšlela. To je zcela zřejmé ze skutečnosti, že jak její matka, tak babička a bratr poškozené ihned věřili, že byla obžalovaným zneužívána, když jim tuto informaci sdělila. Reakcí babičky bylo dokonce okamžité vystěhování obžalovaného ze společného obydlí. Míra důvěryhodnosti, kterou tedy poškozená mezi svými blízkými požívá, je velmi vysoká. Ještě významněji však soud hodnotí závěry znalců, kteří k osobě poškozené zpracovávali znalecké posudky. Jak znalecký posudek MUDr. Martinů a PhDr. Koldy, tak znalecký posudek znaleckého ústavu konstatují, že poškozená je osobou obecně i specificky věrohodnou. Za obzvláště významnou považuje v této otázce soud výpověď znalce doc. MUDr. Ilji Žukova, CSc., který uvedl, že vylučuje, že by poškozená symptomy posttraumatické stresové poruchy pouze simulovala, a současně uvedl, že v anamnéze poškozené nebyla identifikována žádná jiná okolnost, která by mohla být příčinnou jejích psychických potíží, než je tvrzené jednání obžalovaného (stejný závěr ve své výpovědi uvedla také Mgr. V.). Ze znaleckého zkoumání soud také zjistil, že v době spáchání trestného činu poškozená netrpěla žádnou duševní poruchou a je schopna prožívané události správně vnímat, tyto si zapamatovat a reprodukovat. Konečně, poškozená byla v rámci trestního řízení opakovaně vyslýchána a znalecky zkoumána, přičemž se v základu nikdy významně neodchýlila od popisu projednávaného skutku. Dílčí nepřesnosti pak soud, stejně jako znalci, považuje spíše za skutečnost podporující závěr o věrohodnosti poškozené, když znakem vymyšlené a naučené historky by byla právě vysoká míra detailu a konstantní přesný popis událostí.

73. Z výše uvedeného tedy plyne, že poškozená byla účastníkem katastrofické události, jejímž přímým důsledkem byl rozvoj posttraumatické stresové poruchy, která vedla k trvalé změně osobnosti a dlouhodobému a nezvratnému snížení kvality života poškozené, přičemž v rámci trestního řízení ani znaleckým zkoumáním nebylo zjištěno, že by touto katastrofickou událostí mohlo být cokoliv jiného než jednání obžalovaného spočívající v sexuálních aktivitách s poškozenou.

74. Tvrdí-li obžalovaný, že obvinění je vymyšlené a jeho cílem je jeho vystěhování ze společné domácnosti s paní S. či motiv získání finančního prospěchu prostřednictvím uplatnění nároku na náhradu škody a nemajetkové újmy, soud má tato tvrzení za jednoznačně vyloučená. Jde-li o jeho vystěhování, samotná skutečnost, že po vznesení obvinění ze strany paní S. se bez námitek sbalil a odešel bydlet k sestře (jak sám uvedl a potvrdila to i paní S.) svědčí o tom, že pokud by paní S. chtěla dosáhnout vystěhování obžalovaného, jistě by se nabízela řada snazších způsobů než vykonstruování obvinění o zneužívání ve spolupráci s vnučkou. K možné finanční motivaci křivého obvinění pak soud konstatuje, že poškozená uplatnila žádost o náhradu škody až v řízení před soudem a poté, co jí byl ustanoven zmocněnec. Pokud by byl počáteční motivací poškozené finanční prospěch, nepochybně by se touto otázkou zabývala mnohem dříve. Současně je třeba poukázat na znaleckou výpověď PhDr. Koldy, který uvedl, že motiv pro lživé obvinění se u poškozené neobjevil.

75. Z dokazování je také jednoznačné, že obžalovaný znal věk poškozené, neboť s ní téměř deset let žil v jedné nemovitosti.

76. S ohledem na všechny shora uvedené argumenty soud po vyhodnocení všech provedených důkazů konstatuje, že v řízení bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že obžalovaný nejméně v době od roku 2008 do srpna 2009 v obci xxx na ulici xxx, využíval nepřítomnosti jiných dospělých osob

v domě a opakovaně s nezletilou poškozenou I. P., narozenou xxx, která byla vnučkou jeho družky Mileny S., se svlékli do naha, lehli si do postele, kde se mazlili, líbali se, vzájemně se dotýkali na intimních partiích, kdy obžalovaný hladil nezletilou poškozenou na prsou a v rozkroku, sál její prsa, svým penisem jí přejížděl po těle a přes vagínu, lízal a líbal ji na intimních partiích a v jednom případě sála nezletilá obžalovanému pohlavní úd, přičemž využíval stavu bezbrannosti nezletilé, která vyplývala z jejího věku i mentální nevyzrálosti, ačkoliv s ohledem na své osobní a rodinné poměry si byl vědom toho, že I. P. je osoba nezletilá mladší 15 let, a v důsledku jednání obžalovaného s u poškozené rozvinula posttraumatická stresová porucha a změna osobnosti po katastrofické zkušenosti, které představují neměnné a doživotní postižení osobnosti poškozené.

Právní hodnocení

77. Po právní stránce bylo jednání obžalovaného uvedené ve výroku tohoto rozsudku posouzeno (oproti podané obžalobě přísněji) jako trestný čin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm a) a c) trestního zákoníku, neboť obžalovaný jiného donutil k pohlavnímu styku a k činu zneužil jeho bezbrannosti, čin spáchal jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží na dítěti mladším 15 let a *způsobil takovým činem těžkou újmu na zdraví*. Soud oproti podané obžalobě rozšířil právní kvalifikaci skutku o § 185 odst. 3 písm. c) trestního zákoníku, neboť obžalovaný způsobil svým činem těžkou újmu na zdraví poškozené (viz níže).

78. Trestného činu znásilnění se dopustí ten, kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti (§ 185 odst. 1 tr. zák.). Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží (§ 185 odst. 2 písm. a) tr. zák.). Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let nebo způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví (§ 185 odst. 3 písm. a) a c) tr. zák.).

79. Za **pohlavní styk** ve smyslu § 185 tr. zák. je považován „*jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať stejného či odlišného pohlaví. Jde o široký pojem, který zahrnuje jednání vyvolaná pohlavním pudem, jejichž podstatou je fyzický kontakt s druhou osobou, tj. dotyk, který směřuje k ukojení sexuálního nutkání. Pohlavní styk při tomto základním vymezení zahrnuje širokou škálu činností jako např. soulož (coitus) a jiné pohlavní styky provedené způsobem srovnatelným se souloží, tj. zejména orální pohlavní styk (felaci či cunilinctus), análním pohlavní styk (coitus analys), zasouvání prstů nebo jiných předmětů do ženského pohlavního ústrojí, zejména pokud napodobují pohyby pohlavního údu ve vagíně ženy, event. jiné způsoby srovnatelného použití předmětů sloužících jako náhražky mužských či ženských pohlavních orgánů, ale obecně do pohlavního styku patří i vsunování pohlavního údu muže mezi prsa ženy (coitus inter femora), osahávání genitálií ženy nebo muže, prsou ženy, sání prsních bradavek (sactustupratio), tzv. erotické masáže, které pachatel provádí druhé osobě nebo ona jemu apod.*“ [viz Šámal, P., Trestní zákoník, § 185, Komentář, C.H.Beck, Praha, 2012]. Soud má jednoznačně za prokázané (viz výše), že mezi obžalovaným a poškozenou opakovaně docházelo k intimnímu kontaktu, který zahrnoval také mazlení, líbání, vzájemný dotyk na intimních partiích, kdy obžalovaný hladil nezletilou poškozenou na prsou a v rozkroku, sál její prsa, svým penisem jí přejížděl po těle a přes vagínu, lízal a líbal ji na intimních partiích. Takové jednání je podřaditelné pod pojem pohlavní styk. Obžalovaný se tohoto jednání vědomě dopustil a vzhledem ke znalecky prokázané sexuální preferenci obžalovaného na dívky s počínajícími vyvíjejícími se sekundárními pohlavními znaky (MUDr. Kunčar) nemá soud pochybnosti o tom, že jednání obžalovaného bylo minimálně dílčím způsobem sexuálně motivované.

80. O **zneužití bezbrannosti** se pak jedná nejen v případě, kdy je oběť naprosto neschopna projevit

svou vůli (např. je v bezvědomí či těžce podnapilém stavu), ale také jde o situaci, kdy osoby v postavení oběti *„sice vnímají okolní svět, avšak jejich duševní a rozumové schopnosti nejsou na takové úrovni nebo takového stavu, aby si ve své mysli dokázaly situaci, v níž se nacházejí, dostatečně přiléhavě ze všech souvislostí vyhodnotit a přiměřeně, logicky a účinně na ni reagovat. Tak tomu obvykle bývá např. u osob trpících duševní chorobou, pro niž nechápou význam pachatelova jednání, anebo u dětí či osob mentálně zaostalých, které nemají dostatečné znalosti a zkušenosti, aby byly schopny posoudit význam odporu proti vynucovanému pohlavnímu styku (srov. přiměřeně R 17/1982, s. 123) apod. V takových případech bezbrannosti se jedná o psychickou bezbrannost, v důsledku níž oběť často nechápe, co se po ní požaduje, resp. co je smyslem jednání pachatele, nebo není způsobilá vůbec domyslet a vyhodnotit důsledky takového jednání atd."* [viz Šámal, P., Trestní zákoník, § 185, Komentář, C.H.Beck, Praha, 2012] Poškozená byla v době spáchání trestného činu ve věku 10 až 11 let, jednalo se tedy o dítě, jehož rozumové a duševní schopnosti nebyly na takové úrovni, a současně neměla dostatečné znalosti a zkušenosti, aby byla schopna posoudit význam odporu proti sexuálním aktivitám, kterých se na ní obžalovaný dožadoval. Z uvedeného tedy vyplývá, že poškozená se nacházela ve stavu psychické bezbrannosti, obžalovaný si byl této skutečnosti vědom (neboť znal její věk i aktuální rozumové schopnosti, viz níže) a této situace zneužil za účelem uspokojení vlastního pohlavního pudu.

81. Za **jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží** se považuje *„takový styk, při jehož realizaci dochází k situaci srovnatelné s tou, jaká nastává u soulože"*. Za takový styk je mimo jiné považován *„orální pohlavní styk (felace či cunilinctus), anální pohlavní styk (coitus analys), ale může sem patřit i zasouvání jiných předmětů (tzv. robertků apod.) do ženského pohlavního ústrojí, event. další způsoby srovnatelného použití předmětů sloužících jako náhražky pohlavních orgánů"*. [viz Šámal, P., Trestní zákoník, § 185, Komentář, C.H.Beck, Praha, 2012] Z výpovědi poškozené bylo prokázáno, že obžalovaný ji líbal a lízal na na intimní partie (cunilinctus) a v jednom případě požadoval po poškozené, aby sála jeho penis (felace), což poškozená vykonala. Vzhledem k výše uvedenému výkladu tak soud minimálně orální sex (uspokojování obžalovaného ústy poškozené a líbání a lízání vagíny poškozené obžalovaným) hodnotí jako jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží podle § 185 odst. 2 písm. a) tr. zák. Všechny ostatní sexuální praktiky, které byly mezi obžalovaným a poškozenou prokázány (mazlení, líbání, dotýkání na intimních partiích – na prsou a v rozkroku poškozené, sání prsou, přejíždění penisem po těle a přes vagínu) patří pod širší pojem „pohlavního styku". Dále soud konstatuje, že vyvrcholení pachatele není podmínkou, jejíž naplnění by bylo nezbytné k podřazení jednání pod uvedený termín.

82. Soud má bez dalšího za naplněný také znak kvalifikované skutkové podstaty zvlášť závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 3 písm. a) tr. zák., tedy že se pachatel trestného činu dopustil **na dítěti mladším patnácti let**. Obžalovaný žil s poškozenou v jedné nemovitosti od roku 2002. Trávil s ní volný čas, stýkali se prakticky denně. Babička poškozené byla družkou obžalovaného. Soud považuje za vyloučené, aby obžalovaný za těchto okolností neznal věk poškozené, nebo si přinejmenším nebyl vědom toho, že se jedná o osobu mladší 15 let. Ostatně, obžalovaný nic takového ani netvrdí.

83. Obžalovaný svým jednáním naplnil také znak kvalifikované skutkové podstaty podle § 185 odst. 3 písm. c), tedy že svým činem způsobil poškozené **těžkou újmu na zdraví**. Těžkou újmou na zdraví se podle § 122 odst. 2 tr. zák. rozumí vážná porucha zdraví, nebo jiné vážné onemocnění spočívající v postižení či újmě vymezené v ustanovení § 122 odst. 2 písm. a) – i) tr. zák. Za těžkou újmu na zdraví podle § 122 odst. 2 písm. i) tr. zák. je třeba považovat nejen delší dobu trvající vážnou poruchu zdraví fyzického, ale i duševního, popř. delší dobu trvající vážné duševní onemocnění (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR, uveřejněné pod č. 9/1981 Sb. rozh. tr. či rozsudek Nejvyššího soudu ČSR uveřejněný pod č. 51/1983 Sb. rozh. tr.). Za delší dobu trvající poruchu zdraví se považuje vážná porucha zdraví, nebo vážné onemocnění, které omezují způsob života poškozeného nejméně po dobu šesti týdnů. Vážná porucha zdraví, nebo vážné onemocnění

především znamená velmi citelnou újmu v obvyklém způsobu života poškozeného, musí být spojena s takovými potížemi, které sice trvají delší dobu, avšak i svou povahou překážejí poškozenému v jeho povolání a v obvyklém způsobu života, do něhož mu vážně zasahují tak, že se nemůže projevovat a chovat tak, jak byly jeho zvyklosti a jak bylo nutné pro zajištění jeho životních poměrů. V trestním řízení bylo prokázáno, že poškozená trpí posttraumatickou stresovou poruchou, která je důsledkem katastrofické zkušenosti. V důsledky této zkušenosti došlo u poškozené k neměnnému a doživotnímu postižení osobnosti, přičemž dle doc. MUDr. Žukova, CSc. je poškození osobnosti poškozené celoživotní, její schopnost zvládat život je trvale narušena, nikdy nebude žít normální život, jen pravidelná psychoterapie zamezí propadům a sebevražedným aktivitám a bude mít problém najít si partnera i co se týče emočního projevu k dětem. Ačkoliv platí, že nikoli každá oběť stižená posttraumatickou stresovou poruchou utrpěla automaticky také těžkou újmu na zdraví, v případě poškozené v projednávané věci si lze jen těžko představit jednoznačnější závěr, neboť život poškozené je zásadně, nezvratně a doživotně negativně ovlivněn, tedy nepochybně u ní došlo k vážné poruše zdraví, která ji omezuje v běžném způsobu života. Aby však mohla být dovozena odpovědnost (i trestní) obžalovaného za tento následek, je nezbytné, aby mezi jeho jednáním a následkem v podobě těžké újmy na zdraví existovala **příčinná souvislost** (kauzální nexus), tedy vztah příčiny a následku. Dle doc. MUDr. Žukova, CSc. mohla posttraumatická stresová porucha u poškozené vzniknout jako důsledek šetřeného jednání, tedy jednání obžalovaného popsaného ve skutkové větě rozsudku. Stejný znalec také konstatoval, že v anamnéze poškozené se neobjevila jiná okolnost, která by mohla být příčinnou jejich psychických potíží. Stejně tak svědkyně PhDr. V. uvedla, že nezaznamenala ani hypotetickou možnost, že potíže, které poškozená má, by mohly být způsobeny něčím jiným než prožitky s obžalovaným. Za těchto okolností soud dochází k jednoznačnému závěru, že mezi jednáním obžalovaného a následkem v podobě těžké újmy na zdraví u poškozené je jednoznačná příčinná souvislost a jednání obžalovaného lze proto hodnotit také jaké zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. písm. c) tr. zák.

84. Pokud jde o subjektivní stránku trestného činu pak soud dovozuje, že shora popsaný zvlášť závažný zločin obžalovaný spáchal v přímém úmyslu podle § 15 odst. 1, písm. a) tr. zák. ve vztahu k § 185 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zák., neboť obžalovaný chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit zájem chráněný takovým zákonem, a to i ve vztahu ke kvalifikované skutkové podstatě, tedy i ve vztahu k okolnostem podmiňujícím použití vyšší trestní sazby, a v úmyslu nepřímém podle § 15 odst. 1, písm. b) tr. zák. ve vztahu k § 185 odst. 1 alinea 2, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. zák., neboť obžalovaný si jako průměrně inteligentní dospělý člověk musel být vědom, že vystavováním dítěte zcela nevhodným sexuálním aktivitám může u tohoto dítěte způsobit dlouhodobé závažné psychické následky a přesto tyto aktivity prováděl, tedy věděl, že svým jednáním může způsobit porušení zájmu chráněného trestním zákonem, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

85. Podle znaleckého zkoumání byl obžalovaný v době spáchání trestného činu schopen rozpoznat protiprávnost svého jednání a jeho schopnost ovládat své jednání byla snížena pouze nepodstatně. Obžalovaný byl tedy v době spáchání trestného činu zcela příčetný.

86. Chráněným zájmem je v tomto případě zájem společnosti na ochraně člověka, a v daném případě přímo dítěte, před útoky na jeho pohlavní nedotknutelnost a právo člověka na svobodné rozhodování o svém pohlavním životě.

Výrok o trestu

87. Při úvaze o druhu a výměře trestu byl nalézací soud veden hledisky vymezenými v ust. § 39 odst. 1 trestního zákoníku, tedy přihlédl k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním,

rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy; dále soud přihlédl k chování pachatele po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Soud přihlédl též k jeho postoji k trestnému činu v trestním řízení, zda sjednal dohodu o vině a trestu, prohlásil svou vinu nebo označil rozhodné skutečnosti za nesporné, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný, též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Soud rovněž přihlédl k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život pachatele. Dle § 39 odst. 2 trestního zákoníku jsou povaha a závažnost trestného činu určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem.

88. Za současné aplikace všech zákonných kritérií majících vliv na druh a výměru trestu uložil soud obžalovanému podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku samostatný trest odnětí svobody v trvání sedmi let a čtyř měsíců nepodmíněně. Předně je třeba konstatovat, že obžalovaný je při právní kvalifikaci odstavce 3. § 185 trestního zákoníku ohrožen trestní sazbou pět až dvanáct let odnětí svobody. S ohledem na charakter trestné činnosti a jeho následky nebylo možno uvažovat o jiném druhu trestu než o trestu odnětí svobody. Soud v trestní sazbě 5-12 let odnětí svobody ukládá obžalovanému trest odnětí svobody v nepodmíněné variantě ve výměře sedmi let a čtyř měsíců, tedy v jedné třetině zákonné trestní sazby. Soud je toho názoru, že vzhledem ke spáchané trestné činnosti se jedná o trest relativně nízký; stále ještě v první polovině zákonné trestní sazby. Důvodem, proč soud neukládá trest přísnější je skutečnost absolutní formální trestní i přestupkové bezúhonnosti obžalovaného. Soud ve prospěch obžalovaného zohlednil také jeho vyšší věk. Vzhledem k velmi závažným následkům trestného činu pro život poškozené i ke kumulaci naplnění dvou znaků kvalifikované skutkové podstaty podle § 185 odst. 3 trestního zákoníku (na dítěti mladším 15 let, způsobení těžké újmy), kdy naplnění každého z nich samostatně by odůvodňovalo uložení trestu odnětí svobody v sazbě 5-12 let, však soud nepovažoval za vhodné uložení trestu na samé dolní hranici zákonné trestní sazby. V neprospěch obžalovaného soud hodnotil také skutečnost, že neprojevil nad svým činem žádnou lítost a negativně se staví i k náhradě škody či nemajetkové újmy, kterou činem poškozené způsobil. Na druhou stranu však soud při určení výměry trestu musel přihlédnout ke způsobu spáchání trestného činu, kdy sazba 5-12 je určena pro všechny trestné činy charakteru znásilnění, tj. i pro ta nejbrutálnější fyzická napadení, kterými je vynucena soulož. Soud je toho názoru, že jednání obžalovaného spadá svou závažností, mezi znásilnění nižší závažnosti, ačkoliv se nepochybně jedná o závažné a odsouzeníhodné jednání. Je neoddiskutovatelné, že se obžalovaný činu nedopustil za použití násilí (vis absolutna), ale „pouze" zneužitím bezbrannosti dítěte (když skutečnost, že předmětem trestného činu je dítě mladší patnácti let je znakem kvalifikované skutkové podstaty a tuto skutečnost soud nemůže obžalovanému násobně přičítat k tíži (zákaz dvojího přičítání téže skutečnosti). Znásilnění bylo rovněž spácháno nikoliv souloží, ale „jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží". (Nadto šlo o jediný orální pohlavní styk spočívající v uspokojování obžalovaného ústy poškozené a několikeré lízání či líbání vagíny poškozené obžalovaným; tedy jednání, které je sice srovnatelné se souloží, ale svou razancí a závažností penetraci nedosahuje – když nadto nedošlo k porušení hymenu poškozené.) Soud rovněž musel (poměrně výrazně) při úvahách o výměře trestu zohlednit dobu, která od doby spáchání trestného činu uplynula, když obžalovaný je v roce 2021 odsuzován za své jednání, které spáchal v letech 2008-2009, tedy před 12-13 lety. Soud vychází z premisy, že tresty soudy ukládané mají o to vyšší účinnost, pokud jsou ukládány v bezprostřední návaznosti na protiprávní jednání jako jeho integrální následek. To se však v tomto případě neuplatní. Ze všech shora uvedených důvodů tedy soud ukládá obžalovanému poměrně mírný trest odnětí svobody v jedné třetině zákonné trestní sazby, tedy ve výměře 7 let a 4 měsíců nepodmíněně.

89. Ohledně zařazení do věznice rozhodl soud dle § 56 odst. 2, písm. a) trestního zákoníku o tom, že se obžalovaný pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou, neboť obžalovaný nesplňuje kritéria pro zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou.

90. <u>Náhrada škody a nemajetkové újmy</u>

91. Poškozená I. P. se včas a řádně přihlásila s nárokem na náhradu škody ve výši 2.016 Kč, nárokem na náhradu nemajetkové újmy spočívající ve ztížení společenského uplatnění ve výši 714.556 Kč a s nárokem na náhradu další nemajetkové újmy ve výši 1.000.000 Kč.

92. Podle § 2910 o.z. nahradí škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, poškozenému, co tím způsobil.

93. Podle § 2951 odst. 1 o.z. se škoda nahrazuje uvedením do původního stavu. Není-li to dobře možné, anebo žádá-li to poškozený, hradí se škoda v penězích.

94. Podle § 2958 o.z. při ublížení na zdraví odčiní škůdce újmu poškozeného peněžitou náhradou, vyvažující plně vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného, nahradí mu škůdce i ztížení společenského uplatnění. Nelze-li výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásad slušnosti.

95. Podle § 2960 o.z. škůdce hradí též účelně vynaložené náklady spojené s péčí o zdraví poškozeného, s péčí o jeho osobu nebo jeho domácnost tomu, kdo je vynaložil; požádá-li o to, složí mu škůdce na tyto náklady přiměřenou zálohu.

96. Podle § 2971 o.z. odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

97. V řízení bylo prokázáno, že v přímé souvislosti s trestným činem obžalovaného došlo u poškozené k rozvoji posttraumatické stresové poruchy, jejíž léčba vyžaduje dlouhodobou medikaci (viz znalecké posudky MUDr. Ročka a znaleckého ústavu Všeobecné fakultní nemocnice Praha). Dále bylo prokázáno, že u poškozené došlo zásadnímu, nezvratnému a doživotnímu negativnímu ovlivnění života, což má a nadále bude mít dopad také na možnost jejího pracovního uplatnění.

98. Poškozená uplatnila nárok na náhradu škody za výdaje na léky ve výši 2.016,- Kč, neboť od ledna 2019 užívá na antidepresivní léčbu léčivo TRITTICO AC 75 TBL RET 30x75MG s dávkováním jedné tablety denně ve večerních hodinách a z lékařské zprávy plyne, že lze očekávat dlouhodobější užívání tohoto léku. V řízení bylo prokázáno, že doplatek na jedno balení uvedeného léku činí po zaokrouhlení 84 Kč. Poškozená uplatnila nárok na náhradu škody za výdaje na léky za období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020, tedy za 24 měsíců. Celkové náklady vynaložené na léčivo TRITTICO v tomto období tedy dosáhly částky 2.016,- Kč. Neboť bylo prokázáno, že poškozená vynaložila na svou léčbu nejméně 2.016,- Kč a potřeba léčby byla způsobena trestným činem obžalovaného, soud uložil obžalovanému povinnost podle § 2960 o.z. nahradit poškozené částku 2.016,- Kč jako náhradu škody způsobené trestným činem.

99. Dále poškozená uplatnila nárok na náhradu újmy za ztížené společenské uplatnění ve výši 714.556 Kč. Nárok poškozené byl doložen znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie

– psychické bolestné, ztížení společenského uplatnění, který na osobu poškozené I. P. vypracoval MUDr. Petr Roček. Znalec u poškozené diagnostikoval posttraumatickou stresovou poruchu se závažnými důsledky pro život poškozené (viz výše). Výše nároku byla znalcem vyčíslena v souladu s Metodikou Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví přijatou dne 12. 4. 2013 na částku 714.556 Kč. Neboť bylo prokázáno, že ke ztížení společenského uplatnění poškozené došlo v přímé příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného, soud uložil obžalovanému povinnost podle § 2958 nahradit poškozené nemajetkovou újmy ve výši 714.556 Kč.

100. Poškozená s odkazem na § 2971 o.z. uplatnila také nárok na náhradu další nemajetkové újmy ve výši 1.000.000 Kč, neboť újmu způsobenou obžalovaným pociťuje jako osobní neštěstí způsobené obžalovaným ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky, které nelze jinak odčinit. Poškozená uvedla, že trestný čin obžalovaného na ní zanechal hluboké emoční negativní stopy, se kterými se musí vyrovnávat od útlého dětství a s těmito otřesnými vzpomínkami bude pravděpodobně bojovat celý život. Dále uvedla, že neštěstí a negativní pocity, se kterými je nucena se denně potýkat, ji provázejí každým aspektem života, a kvalitu jejího osobního života, spokojenosti a vůbec možnosti dosáhnout pocitu trvalého štěstí trvale snižují. (Ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie pak vyplývá, že obecná i specifická věrohodnost poškozené je na takové úrovni, že soud nemá jediného důvodu nevěřit poškozené, pokud tímto způsobem líčila své potíže.) Předpokladem přiznání nároku podle § 2971 je naplnění kvalifikovaného úmyslu na straně škůdce (obžalovaného), tedy touha ničit, ublížit nebo přítomnost jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky. Zvlášť zavrženíhodnou pohnutkou je pohnutka, která *„je v příkrém rozporu s morálkou občanské společnosti a svědčí zpravidla o morální bezcitnosti, zvrhlosti, o bezohledném sobectví, o pohrdavém postoji k základním lidským hodnotám, zejména k lidskému životu (Púry, 2012, s. 740). Zákoník sem řadí touhu ničit nebo ublížit, může sem patřit pomstychtivost, sexuální zvrhlost apod."* [viz Hulmák, M., Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055-3014), Komentář, C.H.Beck, Praha, 2014]. Soud má za to, že jednání obžalovaného spočívající s sobeckém uspokojování vlastního sexuálního pudu na těle dítěte bez ohledu na následky, jaké toto jednání bude mít pro dané dítě, jednoznačně naplňuje znaky zvlášť zavrženíhodné pohnutky, jak je tento termín definován výše. O tom, že poškozená uvedené jednání obžalovaného vnímá jako osobní neštěstí nemůže být pochyb. Soud tedy uzavírá, že u poškozené jsou splněny podmínky k přiznání nároku na náhradu další nemajetkové újmy podle § 2971 o.z. Je třeba konstatovat, že smyslem náhrady nemajetkové újmy podle § 2971 o.z. není kompenzace poškození psychického zdraví poškozené (které je kompenzováno nárokem na náhradu nemajetkové újmy v podobě ztížení společenského uplatnění, viz předchozí nárok), ale náhrada újmy způsobené osobním utrpením, kterému byla (a je) poškozená vystavena. Jde-li o výši přiznaného nároku, soud konstatuje, že výše přiznané náhrady nemajetkové újmy podle § 2971 o.z. je plně na úvaze soudu, přičemž soud vychází z odškodnění, které je přiznáváno v obdobných případech. (Viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 30 Cdo 1747/2014: *„při stanovení výše peněžité náhrady je nutno použít princip proporcionality též tím způsobem, že soud porovná částky této náhrady přisouzené v jiných případech, a to nejen obdobných, ale i dalších"*) Průměrná částka, která je na náhradě osobního utrpení přiznávána obětem znásilnění je cca 500.000 Kč. Tato částka je však přiznávána v případě, kdy je zločin spáchán způsobem závažnějším, kdy jednání pachatele zpravidla zahrnuje také užití násilí. K výše uvedenému závěru soud dospívá po porovnání daného případu s případy, které se objevují v judikatuře vyšších soudů. Tak např. v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 8 Tdo 46/2013 (Rt 14/2014) soudy přiznaly částku 500 000 Kč oběti znásilnění „za ponížení při vynuceném pohlavním styku". V tomto soudním rozhodnutí se pak objevují na komparativně použitá rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové (sp. zn. 6 T 1/2015 a 7 T 9/2014), který přiznal v obou případech nezletilé oběti znásilnění částku ve výši 300 000 Kč. Městský soud v Praze v řízení pod sp. zn. 61 To 386/2016 přiznal oběti znásilnění (21 let staré dívce) na náhradě další majetkové újmy částku ve výši 200 000 Kč (za zásah do osobní integrity a do její svobody rozhodovat o pohlavním životě). Krajský soud v Českých Budějovicích, pobočka v Táboře v řízení pod sp. zn. 14 To 173/2016 přiznal oběti více znásilnění a dlouhodobého týrání a ponižování na

náhradě další nemajetkové újmy částku ve výši 500 000 Kč (vedle ztížení společenského uplatnění ve výši 454 928 Kč).

101. Z výše uvedeného je zřejmé, že částka běžně soudy přiznávaná v rámci nároku na náhradu další nemajetkové újmy nepřesahuje onen základ ve výši 500 000 Kč. V daném konkrétním případě soud při určování nároku na náhradu další nemajetkové újmy vyšel z komparace daného případu s výše popsanými rozhodnutími dalších soudů České republiky, tedy ze základu maximálně ve výši 500 000 Kč. V konkrétním případě pak je třeba vidět, že náhrada další újmy, jako náhrady lidského utrpení, které bylo a je spojeno s jednáním obžalovaného kauzální souvislostí je poněkud odlišná od nemajetkové újmy popisované v citovaných rozhodnutích, když v nich je akcentována především pohlavní nedotknutelnost, schopnost a možnost rozhodovat o pohlavním životě či zdůraznění utrpení souvisejícího se samotným zážitkem „znásilnění“. To v tomto případě absentuje, neboť v době jednání obžalovaného nebyla poškozená schopna pochopit význam a závažnost jeho jednání a neprožívala tedy „utrpení“ v souvislosti s samotným vynuceným pohlavním stykem. Utrpení, které poškozená prožívala a prožívá (a které je ve zjevném příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného) však spočívá až v prožívání poté, co poškozený dospěla do věku, kdy si uvědomila neprávnost a závažnost jednání obžalovaného a dopady do prožívání, vývoje , sebepojetí, sebedůvěry a budoucího života poškozené. Tyto pocity a dopady jsou pak obdobné pocitům, které prožívá „běžná“ oběť znásilnění, ačkoliv k nim dochází z časovým odstupem, zato jsou v daném případě protrahovanější (trvají delší dobu), a to i v situaci, kdy poškozená podstupuje cílenou psychologickou pomoc. Minimálně z důvodu tohoto časového odstupu i pro absenci „bezprostředního“ utrpení za znásilnění má soud za to, že je třeba hledat spravedlivou částku náhrady další újmy zhruba v polovině oné základní částky přiznávané soudy obětem (klasického) znásilnění. Důvody k tomuto snížení vedoucí pak souvisejí s výše zmíněnými skutečnostmi, a to s absencí absolutního (fyzického) násilí („pouze zneužití bezbrannosti“), či s absencí (klasické) soulože („pouze“ způsob srovnatelný se souložÍ). Důvodem pro úpravu tohoto nároku je rovněž skutečnost, že poškozené byl za ztížení společenského uplatnění (dopad následků trestného činu do budoucího života poškozené) přiznán zvláštní nárok ve výši 714 556 Kč (viz výše) a jakkoliv se nároky teoreticky odlišují, není možné odhlédnout od skutečnosti, že v případě náhrady další nemajetkové újmy jde o nárok s nárokem na náhradu nemajetkové újmy za ztížení společenského uplatnění provázaný a jej doplňující. Proto soud přiznal poškozené I. P. na nároku na náhradu další nemajetkové újmy částku ve výši 250 000 Kč.

102. Pokud obžalovaný uvedené částky nezaplatí, může poškozená na základě tohoto rozsudku vést výkon rozhodnutí či exekuci k nucenému vymožení uložené povinnosti.

103. Poškozené byla přiznána pouze část uplatněných nároků. Uplatněný nárok na náhradu další nemajetkové újmy z titulu osobního neštěstí ve výši 1.000.000 Kč soud v souladu se svým zákonným oprávněním snížil na částku 250.000 Kč. Proto soud odkázal poškozenou I. P. se zbylým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci.

O odvolání přísluší rozhodovat Vrchnímu soudu v Olomouci.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marcela Suchá

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný, nebo že chybí.

Odvolání musí být odůvodněno tak, aby z něj bylo patrno, ve kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Odvolání nemůže účinně podat ten, kdo se jej výslovně vzdal.

Jestliže byl obžalovaný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li se poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poškozený může požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Olomouc 8. října 2021

Mgr. Martin Lýsek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marcela Suchá